

NOVADNIEKS

OTRDĪEN,
1991. gada 14. maijā

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 45 - 46
(6204 - 6205)

Laikraksts iznāk otrdienās

Cena: abonentiem 22 kap., mazumtirzniecībā 30 kap.

Pavasara sēja ievēlka

Nemanot esam nodzīvojuši līdz maija pusei, kad par graudaugu sēju jau vajadzēja runāt kā par bijušo, bet tā nav. Joprojām vēl manāmas 5. maija straujā lietūs negaisa sekas. Arī vakardienas lietūs vēl vairāk paildzināja darbu. Teicams laiks bija sestdien un svētdien, taču lauku mehāniķi un visi citi, kam pieder kāds zemes gabals, šīs dienas lielākoties veltīja to sastrādei, kartupeļu stādīšanai. Pašlaik rajona lielsaim-

niecībās iesēts ap 60 procentiem graudaugu. Pirmās dienas siltajam lietum bija arī labvēlīga nozīme, jo tas iznīcināja garozu mālāinātajās piekaldītēs, un saknāugu laukiem, un dīgsti drošāk spraucas no zemes.

Jauno darba cēlienu — ganību izdevu — uzsāk lopkopēji, izdzen aplokos, tātad, pretī «lielā piena» laikam. Lai arī šur tur trūka lopbarības, rupjā barība bija pat jāieved no citiem

republikas rajoniem, maija pirmās dekādes noslēgumā vidēji no govju rajonā izslauca par 9,5 kilogramiem piena, bet septiņās saimniecībās — pāri 10 kilogramiem: «Smelteri» — 10, «Nākotne» — 10,1, «Zelta vārpa» — 10,4, «Sīlukalns» — 10,7, «Rušona» — 11, «Ausma» un «Turība» — 14,4 kilogramus. Ar tādu «ieraugu» arī «lielā piena upe» būs platāka.

Pavasaris prasa savu tiesu, tam nepatīk, ja kavējas.

RAJONA lauksaimniecības pārvaldes galvenais inženieris celtnieks Jānis Kokins un mūsu laikraksta korespondents apmeklēja Upmalas pagasta jaunsaimniekus, lai iepazītos ar celtniecības materiālu izmantošanu.

Jaunsaimnieku Imantu Brakovski gan nesastapām, bet uzzinājām, ka viņam viss sagādāts. Taču būs jāpārceļas uz jaunu vietu, jo savas tiesības pletējis vecais zemes saimnieks. Uzzinājām, ka viņš nopircis jaunas mājas Panijonos.

Mežariju jaunsaimnieks Aloizs Kivleniņš sabūvējis krietni. Tikko pabeidzis kūts būvēšanu, domā celt jaunu šķūni, tāpēc radusies vajadzība pēc šifera.

Vīsi jaunsaimnieki bija atņēmti darbā. Arī Upmalā dzīvojošais Bronislavs Vilcāns sēja uz ganībām minerālo mēslojumu. Izrādījās savu lielo saimniecību. Eku dzidz, bet visu vajadzēšot atbilstīgi pārbūvēt. Grib no jauna būvēt kūti, šķūni, garāžas, tāpēc būs vajadzība pēc cementa un šifera. B. Vilcāns, kā daudzi jaunsaimnieki, vēl dzīvo bez traktora.

Plaviņu māju jaunsaimnieks Pēteris Brakovskis tikko kā sabūvējis tukšā vietā, jo viņa dzimtas mājas tikušas pakļautas melloģijai. Keramzīta bloku kūts, plašs šķūnis, jaunajā dzīvojamā mājā jau ievākušies. Cēluši ekonomiski. Vēl vajag silikātķieģeļus mājas apšūšanai. Nodevuši desmit tonnas piena, trīs — gaļas. Spēcīgi saimnieki.

Liepu māju saimnieks Aloizs

Jaunsaimnieki un viņu jaunbūves

Volonts arī sabūvējis plašu jaunsaimniecības kompleksu, trūkst tikai garāžas tehnikai. Pašu jaunsaimnieku nesatīkām, plašo saimniecību izrādīja A. Volonta znots Jānis Rubins.

Upmalas pagasta Vanagu puses jaunsaimnieks Pēteris Skutelis līdz šim iztīcis ar veco saimniecību,

bet, apsvēris savu rocību, secina, ka vajag celt kūtij piebūvi, jaunu šķūni. Izteica vēlēšanos iegādāties ķieģeļus. Nākotnē domā pārbūvēt dzīvojamā māju.

Jā, arī mūsu rajona pirmā jaunsaimnieka Jāņa Pastara saimniecībā pilnā sparā rit celtniecība, bet visapkārt — meliorācijas darbi.

ATTELOS: B. Vilcāns (apakšējā attēlā pa kreisi) neatšakās no tēvutēvu parašām;

P. Brakovskis (attēlā pa labi) gada laikā visu sacēlis, sarūpējis, atliek tikai strādāt; J. Rubins uz Liepu mājas fona.

J. Sillicks

ZIŅAS

♦ Pagājušās nedēļas nogalē Jerskas pagasta izpildkomitejas priekšsēdētājs Jānis Kovaļevskis apmeklēja Kultūras Fonda Daugavas kopu. Brauciena mērķis — uzzināt, vai šī kopa neceļ pretenzijas pret pagasta administratīvā centra izvietojumu vēsturiskajā vietā Jerskā (tagad tas atrodas Upeniekos, kur ir vietējās kopsaimniecības centrs). Izrādījās, ka Rīgā ne tikai nav pretī šādai idejai, bet arī solījās to visnotaļ atbalstīt. Sakta gatavošanās projekta izstrādei.

Ļēmums par pagasta centra pārvietošanu uz Jersiku pieņemts gan rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejā, gan pašu pagasta sesijā. Viena no galvenajiem iemesliem ir tagadējās pagasta valdes ēkas rekonstrukcija un paplašināšana, ko veic kopsaimniecība. Te vēlāk būs tās kantoris, skaista un plaša aktu zāle, kurā varēs uzņemt ciemiņus no republikas metropoles un citām pilsētām.

× × ×

♦ Jau gadus septiņus kopsaimniecība «Zelta vārpa» nodarbojas ar vācu šķirnes sarkanu lopbarības biešu «Rote Walce» audzēšanu, kas ir vērtīga barības vielu ziņā un dod labu bioloģisko ražu. Pagājušo trešdien un ceturtdien, kad pēc lietūs atkal bija iestājies labs laiks, abos saimniecības ražošanas iecirkņos ritēja darbs šo sakņu izstādīšanā labi sagatavotā mēslošanā augsnei. Kā parastais saimniecības vadītājs V. Valters, tad iestādīšot ap 40 hektāriem, plāns — 35.

× × ×

♦ 9. maijā notika LTF Preiļu nodaļas valdes sēde. Tika nolemts 2. jūnijā sasaukt nodaļas gadskārtējo konferenci un uzaicināt tajā piedalīties visus deputātus tautfrontiešus.

Konferencē apspriežami jautājumi — par pagastu un pilsētu pašvaldību gaidāmo reorganizāciju, kā arī — par LTF nodaļas turpmāko darbu un vadību.

× × ×

♦ Latvijas grāmatu draugu biedrība pašfinansēšanās apstākļos vairs neizteik tikai ar biedru naudām, bet gan aktīvi nodarbojas ar grāmatu izdošanu. Pabeigta parakstīšanās uz A. Dīmā Kopotajiem rakstiem 15 sējumos, pašlaik vēl var pasūtīt Erika Kūļa «Pasaciņas», kalendāru «Dadzis-91», gaidāms detektīvu krājumu krievu valodā. Lasītāji jau saņēmuši grāmatu vēstnesi «Ekslibris» pirmo numuru, šomēnes avīze iznāks arī krievu valodā. Tas viss jūtami atsaucās uz šīs sabiedriskās organizācijas biedru skaita palielināšanos. Mūsu rajonā tas turpat vai dubultojies. Jaunas pirmorganizācijas ir izveidotas Livānu PMK un Preiļu mākslīgās apsēklošanas stacijā.

× × ×

♦ Divas dienas Rīga pulcinājās preses pārstāvjus un folkloras dzīves rosinātājus. IV Starptautiskā folkloras festivāla «Baltica-91» Rīcības komiteja informēja par jau paveikto ceļu uz šo vērienīgu pasākumu. Preiļu pusē tajā pārstāvēs 116 dalībnieki. Bez šiem pieciem kolektīviem mūsu folkloras sastāvs mājieni lomā, divas dienas uzņemot pie sevis viesus un organizējot sadziedāšanos un sadancošanos.

× × ×

♦ Plašāk nekā iepriekšējā gadā pie mums tika atzīmēta Mātes diena. Pasākumi notika gan abās pilsētās, gan daudzos pagastos: Aglonā un Stabulniekos, Jerskā un Aizkalnē, Rauniesos un Rušonā. Šiem svētkiem bija veltīti gan koncerti, gan tematiskie pasākumi, gan dievkalpojumi.

× × ×

♦ Madelānu pilskalns ir pieredzējis jau daudzus sporta sarīkojumus, bet pirmoreiz tā apkaimē notiks Latgales zemnieku profesionālās meistariņu un sporta sacensības. To organizēšanā piedalās gan zemnieku federācija, gan sporta biedrības «Vārpa» Centrālā padome. Paredzams, ka šīs sporta un atpūtas sarīkojums notiks tūdaļ pēc pavasara sējas pabeigšanas — jūnijā.

× × ×

♦ Visos pagastos, arī Upenieku, turpina pieņemt pieteikumus zemes tiesību atjaunošanai. Patlaban zemes komisijā iesniegti 240 iesniegumi — pārsvarā piemājas saimniecību veidošanai. Pieprasītās zemes platību lielums no 5—10 hektāriem. Tikai nedaudzī laucinieki vēlas veidot zemnieksaimniecības. Sodrīd pagastā jau ir apsvēruši, ka vismaz puse no pašreizējām zemes platībām tomēr paliks kopsaimniecības lietošanā.

× × ×

♦ Pārejot uz pašvaldību, apstiprināti pagastu izpildkomiteju budžeta līdzekļi. Saunas pagastam tie ir 40 600 rubļu. Tik bagāta vietējā vara vēl nekad nav bijusi, bet arī tik daudz tēriņu, cik vajadzēs tagad, nav bijis. Sākot ar otro pusgadu, no vietējā budžeta nāksies uzturēt divas skolas, divus tautas namus, bibliotēku, medicīnisko dienestu, sadzīves pakalpojumu punktu.

× × ×

♦ Preiļos vērusi durvis vēl viena kooperatīvā kafējnīca, kur vakaros tirgosies ar alkoholskapiem dzērieniem — pie sporta kluba «Cēriņa» stadionā. Tiesa, kafējnīcas vadība esot devusi «zvērību» Preiļu pilsētas izpildkomitejai, ka laikā, kad uz stadionā trenējas bērni un pusaudži, kafējnīcā alkoholu nepārdo.

× × ×

♦ Latvijas skolēnu muzikālā konkursa «Ko tu proti?» finālā piedalījās arī Preiļu 1. vidusskolas vecāko klašu meiteņu vokālais ansamblis. Pēc lieliska snieguma zonas un pusfinālā skatēs, finālā (ko varēja redzēt arī Latvijas TV) meitenes dziedāja nēģeru spīriču ar nosaukumu «Swing love». Tā kā finālā uzstājās 45 kolektīvi, bet apbalvotji no tiem tika pirmie 5—6, ansambļa vadītājs skolotājs Uldis Bērziņš un viņa pirmie, jo meitenes dziedāja šīs lābi un kopvērtējumā ansambli ierindojies finālistu saraksta vidusdaļā.

Neatkarības deklarācija: atskatoties uz pirmo gadu

4. maijā apritēja pirmā gadskārta kopš tās dienas, kad mūsu republikas Augstākā Padome pieņēma neatkarības deklarāciju. Kā jūs šodien vērtējat šo faktu, precīzāk sakot — kādi gada laikā ir mūsu sasniegumi un kādi ir zaudējumi? Ar šādiem jautājumiem LETA korespondents Valentīns Semjonovs griežas pie Latvijas Republikas tautas deputātiem, kas pārstāv dažādas strāvas.

Jānis Krūmiņš (LTF frakcija)

— Ir labi, ka esam noturējušies pie varas. Slikti tas, ka šī vara pagaidām nav pilnīga un tās mums nav pārāk daudz. Labi ir tas, ka uz PSRS ekonomiskā fona Latvijā ir labāki dzīvīti apstākļi nekā citur. Mums ir vislielākās iespējas. Grūti pateikt, kā mums ir veicies turpmāk, bet, ja kāds šobrīd sūdzas, lai viņš brauc un paskatās, kā cilvēki dzīvo citās brūkošās impērijas malās.

Slikti, ka neesam panākuši, lai pāreja uz tirgus ekonomiku jeb, atklāti sakot, kapitālismu, būtu neatgriezeniska. Slikti arī tas, ka esam zaudējuši labus cilvēkus. Un vēl ir slikti, ka neesam pietiekoši paškritiski, tomēr visumā aizvadītajā gadā ir strādāts ļoti daudz un daudz kas paveikts Latvijas labā.

Rolands Rikards (LTF frakcija)

— Līdz deklarācijas pieņemšanai mēs bijām savienotā republika, bet pēc tās pieņemšanas juridiski vairs tāda neesam. Pārejas posmā valsts nevar būt savienotā republika, taču to nevar nosaukt par pilnīgi neatkarīgu. Kopš deklarācijas pieņemšanas brīža tā sākusī iet ceļu uz neatkarību. Un pats svarīgākais ir tas, ka tās tiek darīti konsekvēnti. Kopš 1. janvāra ir spēkā mūsu pašu nodokļu sistēma un mums ir patstāvīgs budžets. Tas ir viens no vislielākajiem sasniegumiem. Tāpat kā zemes reforma, kas paver ceļu uz privatizāciju.

Normunds Beļskis (LTF frakcija)

— Deklarācijā galvenais ir tas, ka tā ļoti koncentrētā veidā, bez liekas bravūras nospraudusi ceļu uz neatkarību. Bet šis ceļš vēl ir jānoiet, turklāt ar vismazākajiem zaudējumiem. Bet mēs diemžēl bieži vien sasteigti un virspusēji pieņemam likumus. To pakete ir pārāk liela. Taču likumi paši par sevi nevar radīt tiesisku valsti un stabilizēt ekonomiku. Mēs vēl nereti daudz lietas politizējam, kur būtu vajadzīgas saimnieciskas pieejas. Tieši ekonomikai un tās likumiem būtu jāpiešķir lielāka nozīme.

Anatolijs Aleksejevs (Frakcija «Līdztiesība»)

— Mūs visus parasti iespaido tas, kas sagādā nepatīkšanas. Apkopojot rezultātus sakarā ar šo gadadienu, deputāts Čepānis sacīja, ka aizvadītā gada laikā nevienā tautas saimniecības nozarē nekāds nav izlabojies. Bet ekonomikas ministrs Āboltiņa kungs nav izlējis, ka viņa ministrijas galvenā kļūda esot tāda, ka viņi izeju no stāvokļa redzējuši cenu paaugstināšanā, taču tas nav devis gaidītos rezultātus. Tieši otrādi — notikusi ražošanas lejupslīde. Šis divas atziņas, ko turklāt izteikuši mūsu oponenti parlamentā, manuprāt, skaidri parāda, ko mēs esam sasnieguši. Nav panākta arī nodarbinātība republikas sabiedrībā. Tieši otrādi — notikusi norobežošanās. Vēlēšanās pašiem lemt savu likteni un uzņemties atbildību par to, kas notiek republikā, pelna cieņu. Bet panēmieni, kā tas tiek risināts, pašlaik rada ziņāmu vilšanās.

Mihails Gavrilovs (Frakcija «Līdztiesība»)

— Deklarācijā tika ierakstīts daudz vairāk solījumu nekā reāliju. Kad nu pirmās gadu aizritējis, mēs redzam, ka solīti ir daudz vieglāk, nekā šos solījumus izpildīt. Tas ir jāapzinās. Gads ir aizritējis, mums ir rūgta pieredze un tagad jābalstās uz reālajiem pamatiem. Jāievēro reālās, tad varēs mazliet solīt arī to, kas jau apsolīts, un pakāpeniski to pildīt.

Andris Plotnieks (Neatkarīgais deputāts)

— Šobrīd varam runāt tiklab par deklarācijas nozīmi Latvijai un tās tautai, kā arī plašākā mērogā. Tā pauz latviešu un citu Latvijas iedzīvotāju vēlēšanās atjaunot valstiskumu. Reizē tas ir tiesisks pamats līdzdalībai starptautiskajā dzīvē. Kaut gan bija grūtības un šķēršļi un pat zināma konfrontācija, šī gada laikā notikusi reāla virzīšanās uz valstiskās neatkarības atjaunošanu. Tas izpaužas suverēnas republikas pastāvēšanas juridisko pamatu veidošanā, republikas institūciju vadītas ekonomikas radīšanā un citos līdzīgos pasākumos. Šis process manuprāt veidot demokrātisku varu, demokrātiskas attiecības starp cilvēkiem un tautām, ignorējot nāciju pašnoteikšanās tiesības. Pašnoteikšanās tiesības arī turpmāk tiks realizētas tais formā, kā pašlaik veidojas Latvijas attiecības ne tikai ar Baltijas republikām, bet arī ar Krieviju un citām savienotajām republikām, kas droši vien paliks PSRS sastāvā. Proti, tās attīstīsies saskaņā ar divpusējiem līgumiem, pamatojoties uz līdztiesīgu sadarbību.

Daži vārdi par „sarkanajiem baroniem”

No radio runām un avīžu slējam izsprukušais apzīmējums «sarkanais barons», kas attiecināts uz kopsaimniecību vadītājiem, iesēdies tautas mutē. Sevišķi tagad, pirmsmēriem laikos, kad nepieciešamiem nemaz nevēlas gaidīt 20. jūniju, bet grib jau tūlīt ķerties pie sava zemes gabala un sūtīt visus tālāk. Bet «sarkanais barons» turas pie tās kolektīvās saimniecības, kurā viņš ievēlēts par priekšsēdētāju, viņš ar atklātu neuzticību noraugās uz padziļojušu dāmu vai kungu, kurš atnācis pieprasīt «tēvu zemi», lai to koptu un auklētu, bet pats jau uzturams un apgādājams. Un vai ir daudz tādu, kuri patiešām spētu tikt galā ar spītīgajiem hektāriem, lai tajos augtu labība un saknes? Bet prasīt prasa ja ne visi, tad lielākā daļa.

Es saprotu šos «sarkanos baronus», kuri visi kā viens norūpējušies: kur nu sēt zālāju, lai nākamajā gadā būtu lopbarība, kur izvietot ziemājus, lai varētu izaudzēt maizi, jo dod, Dievs, lai tā siksaimniecība, kura panēmusi piecus — desmit hektārus zemes, spēj iedzīvoties, leaugt tajā tuvākajos divos trīs gados, bet tad runāt par tirgus pārpludināšanu ar pienu, gaļu, labību un citiem lauku labumiem. Norūpējušies ir tie, kuri saimniecības vadēdes desmit vai divdesmit gadus, norūpējušies arī tie, kuri pirmo vai otro.

Sarunā ar vienu no stāža ziņā vērtākajiem kopsaimniecību vadītājiem — Vladislavu Valteru — izteicis atklāti: ir viņa saimniecībā laudis, kuri runā, ka priekšsēdētājs apspiež zemnieku iniciatīvas, ka neatbalsta jaunsaimniecības, nepalīdz tiem ne ar tehniku, ne sēklām.

— Ja jau tā, — sacīja priekšsēdētājs, — tad es arī varu būt atklāts. Ja pie manis nāk zemnieki ar izpratni, nāk cilvēks, kurš cenšas, strādā, neko neatmaksā, bet, ja ierodas ar ambīcijām, tad ar tādu nav liela runāšana. Vēl joprojām pastāv kopsaimniecības, un to laudis man nepledotu, ja sāktu izsaimņēkot kopīgo

mantu. Mūsu «Zelta vārpa» nav pēdējā vienā rajonā, domāju, ka ar vienaldzību, bez stingrības to nepanāktu.

Mazliet par pašu «sarkano baronu». Dzimis Daugavpils rajona Pilskalnes pagasta mājās, kam bija nosaukums «Bīrzi», desmit kilometrus no Ilūkstes un sešus no Bebreņnes. Viņi bija trīs brāļi un viena māsa. Vladislavs beidza Bebreņnes tehnikumu, brīvajā laikā palīdzēja tēva saimniecībā, tad 19 gadus nostrādāja par veterināro feldšeri, kādu laiku par zootehniķi kolhozā «Dubna», kur tagad ir kopsaimniecība «Līvāni», bet, kad 1977. gadā apvienoja kolhozus «Nereta» un «Zelta vārpa», viņu ievēlēja par jaunas saimniecības priekšsēdētāju. Par tādu ir arī pašlaik. Viņa mūža ielocīti 53 gadi, no tiem 33 gadi diendienā, pieķērot arī naktis, būts pie zemes, kopā ar to un lauku laudim. Tikai cilvēks ar ļoti bagātu fantāziju viņa var saimēt «sarkano baronu».

Taču pašu varu teikt par Pēteri Driksnu, kurš tāpat daudzus gadus vadīja vien to pašu saimniecību «Sīlukalns», par agrofirma «Turība» priekšsēdētāju Romualdu Kavinski, par kopsaimniecības «Latgale» priekšsēdētāju Pēteri Barkovski un daudziem citiem. Zemnieku un lauku inteliģentu dēļ tik ilgi noturējušies saimniecību vadītāju amatos ne jau jaunības dēļ vai aiz pārskatīšanās. Dod, Dievs, vairāk tādu baronu, un arī pēc saimniecību dekollektīvizācijas mūsu pusē nebūtu nikuļojošu zemnieku saimniecību.

Kopsaimniecības «Zelta vārpa» teritorijā pagaidām ir tikai četras zemnieku saimniecības. Un ne jau tādēļ, ka Valters visiem būtu līcis sprungulis saimniecības — kas griebeja būt saimniecības, kļuva. Pat šopavas, kad jau bija zināma valdības nostāja par zemes privatizāciju, te atrada iespēju atdalīt 25 hektārus lielu saimniecību, kad citur uz visstingrāko jaunsaimniecībām līka gaidīt līdz rudenim.

— Kopsaimniecība nav naba, bet tomēr nav iespējams to sadalīt, kā iesaka dažādi vīzīnāji, visiem jaunsaimniekiem. Labi, katram varam iedalīt pa divām govīm, pa trim cūkām — lopu pietiek. Bet traktorū, automašīnu, kombainu, kalšu, kartupeļu glabātuvi, kokzāģētavu mums nav tik daudz. Zeme arī paliks pāri. Un ja tai nav laba saimnieka, tad drīz vien uz dzīvi apmetas alkšņi, bērziņi, karkliņi un citi «migranti». Tā tas notiek arī ar dažānu jaunsaimniecībām mūsu pusē, jo cilvēkam griebešana ir liela, bet varēšana — niecīga.

Par līdzīgiem jautājumiem gadījies runāt arī ar citiem «sarkanajiem baroniem». Un ne jau tāpēc, ka viņi norūpējušies par gadiem iesūditajām vietām priekšsēdētāju krēsls, ka nēko citu nemāk, kā vien vadīt un izrikt, tāpēc bridina neofrēt kopsaimniecību likvidēšanu, ierosina zemi dot tikai tiem, kas māc un var ar to piedienāt rīkoties. Vai tamdēļ tie jānosauc latviešu ienistā barona vārdā, piekabot laikmeta krāsu? Viss ir daudz vienkāršāk: viņi labi zina zemes vērtību, jo par to bijis tā vai citādi jāatbild visus šos gadus, savas un saimniecību idejas aizstāvēt partijas komiteju birojos un izpildkomiteju sēdēs, sanēmot par «pašdarbību» bridinājumus un sodus, pamācības, ar kurām labāk nedalīties saimniecības lauku priekšā. Domāju, ka neviens no viņiem nepazudis arī 25–50 hektārus lielā personīgā saimniecībā.

Neēn Latvijas radio rīta raidījumā ar gaiļu modernās signalu Smelteru saimniecības vadītājiem Pēteris Elsts pateica pa visu republiku to, ko domā un saka citi «sarkanie baroni»: zemi var dot tiem, kas uz tās spēj būt saimnieki. Kļūda un neprasība bija ar viņu brīnumnūjiņas mājienu veikt kolektīvizāciju, tas pats var atkārtoties, ja ar šādu pat nūjiņu kāds cits griebe sagrābt kolhozus — «sarkano baronu muižas».

A. RANCĀNS

Pirms kāpjam Dziesmu kolnā

12. aprīlī varam uzskatīt par pirmo soli Aglonas Dziesmu svētku atdzimšanā. Tā bija diena, kad Rīcības komiteja sāka apzināties sev uzveltā pasākuma slogu. Gaidāmais Garīgās mūzikas festivāls vai Dziesmu diena Aglonā (galīgais nosaukums vēl nav pieņemts) tagad nodarbina daudz un daudz prātus.

Pati ideja dzima jau pagājušajā gadā, gatavojoties Latgales Dziesmu svētkiem. Apmeklējot trīsdesmito gadu kordziedātājus un pierakstot viņu atmiņas, uzpeldēja ļoti zīmīgs fakts: 1931. gada augustā Aglonā notika Dziesmu svētki. Tātad Aglonas dziesmu svētki — 60 gadu. Jaunās skaņās atjaunot kādreiz iedibināto tradīciju mēģināsim iesī kopā: gan Romas katoļu baznīca, gan rajona un vietējā pašvaldība, gan paši dziedātāji.

1931. gada 15. augustā Aglonā ieradās divi tūkstoši dziedātāju no trīsdesmit septiņām Latvijas katoļu jaunatnes biedrības nodaļām. Šajos svētkos pirmo reizi debitēja arī pirmie latgaliešu virsdiriģenti P. Sarkans un O. Rūpaņš. Ka pirmi reizi Latgales lauku jaunatnes dziesma teicami izskanējusi un ka šie svētki bijuši svētīgi, tam apliecinājumu deva tautas pieprasījums kādā nākošos, un lielā rosinā, kādā sakās kora organizēšana. Rakstnieks Konstantīns Strods

— Plencīnīks atmiņās «Kaidas dziesmas vēsture» raksta: «Dziesmu kolnā» izpildēja padejūs Latvijas breivvalsts Dziesmu svētkos Daugavpilī 1940. g. Par to ir apraksts jaunā romānā «Tas sākas Varakļānos». Tod vēl Kanādā, Toronto 1973. g. beja reikotās Latgale kultūras dienas ar dziesmēm un rakstniķu cēlini, kur vysam beja jonūrit latgaliski. Reikotojs K. Zeps man lydze atsyuteit «Dziesmu kolnā» taidu, kaidis tys bejis oriģinālā, jo Norviļa nūšu lapaem atsyut bez «Cirīss» un vēļ cytam vordim. Es nūsyuteju praseitū un, svātūks atklojūt, pyrmo tyka dzidota «Dziesmu kolnā» latgaliski. ... Ar komponistu J. Norvili beju kurgā, viņā bēglu nūmetnē Blombergā, Vocijā. Jys paskaidroja, ka asūt izmainējīss vordus, lai dzīssme byutu vysporeja, na tikai latgalim, bet vysiem latvišim saprātām tos vordi, jo moz kas taidu azaru «Cirīss» zynūt.

...Atcerēs, kai karevi, maršejūt pa Rezeknes ielom, dzidīvo «Dziesmu kolnā». Es tod strodaju Rezekni un mes Atbreivošanas Alejā pe atvārtim lūgim sastojūši, klausejomēs. Latgolā beja daudz dzejnīku un taipat daudz dzejūlu krojumū, bet, jo nasamoldu, tod «Dziesmu kolnā» beja ar autora vordim pyrmo komponeito dzīssme.

So Aglonas pirmo Dziesmu svētku iespaidā radusies dziesma

lai skan atkal Aglonā šogad. Bez tās šajos svētkos neiztikt. Kā arī neiztikt bez pirmo svētko dalībnieku atmiņām, bez viņu paveiktā pieminēšanas.

Rīcības komitejas vadību uzņēmis rajona Tautas deputātu padomes priekšsēdētājs Iļģarū Muzikants. Komiteju veido rajona un vietējās pašvaldības darbinieki, skolu un kultūras darbinieki pārstāvji, Aglonas bazilikas dekāns Pēteris Onckulis, Augstākās Padomes deputāts Andris Puzo. Tika izveidotas atsevišķas grupas, kuras koordinējas ar konkrētiem jautājumiem.

Ir jādāma gan par ceļa remontu līdz internātskolai, gan skatuves izveidošanai šeit, gan par bazilikas un ciemata labiekārtošanu, gan Garīgās mūzikas festivāla repertāru.

Par šo pasākumu jau radusies liela interese kora vidū. Vienreiz nedēļā Aglonā varētu uzņemt tos kolektīvus, kas šeit griebe strādāt un dziedāt. Tādējādi katrs Aglonas dotu savu ieguldījumu Aglonas Dziesmu dienas sagatavošanā.

Protams, neiztikt bez sponsorēm. Šeit ceram uz radusies uzņemumu atsaucību. Ziedojumus var adresēt Aglonas pagasta izpildkomitejai, norēķinu rēķins 000142102 Agrorūpniecības bankas Preiļu nodaļā ar norādi «Dziesmu diena Aglonā». Kods 761554. V. R.

Jauni darbības virzieni

Saruna ar Latvijas Zinību biedrības Preiļu rajona nodaļas atbildīgo sekretāri Vandu Naglinsku

— Pagājušā gada rudenī pēc Latvijas Zinību biedrības 12. ārkārtas kongresa notika tās darba reorganizācija. Kas zinību izplatīšanas darbā jauns, kas darāms?

— Atbilstoši sociālā ekonomiskā un politiskā pārveidēšanas mērķiem un uzdevumiem, kas tiek realizēti republikā, un vadoties no 12. ārkārtas kongresa pieņemtajiem Statūtiem, galvenie Latvijas Zinību biedrības darbības virzieni tuvākajā laikā ir šādi:

visnotaļ sekmēt demokrātiskas un neatkarīgas Latvijas Republikas veidošanos, pāreju uz tirgus attiecībām, vienādu apstākļu radīšanu visu veidu uzņēmējdarbībai neatkarīgi no īpašuma formas, patiesi pilsoniskas sabiedrības izveidi, kas realizē personības brīvību un izslēdz jebkādu tās diskrimināciju, Latvijas iekļaušanu Eiropas un pasaules ekonomiskajos, politiskajos un kultūras procesos;

objektīvi un operatīvi sniegt republikas iedzīvotājiem informāciju par aktuāliem jautājumiem ekonomiskā, politiskā, tiesiskā, ekoloģiskā, kultūrā, ētikā, starptautiskajās attiecībās un citās sfērās;

pieņemt iedzīvotāju profesionālajā izglītībā, kvalifikācijas paaugstināšanā, dažādu kursu, semināru, konsultāciju, «Apaļo galdu» organizēšanā, aplūkojot arī problemātiskus jautājumus.

No tā izriet, ka Zinību biedrībai jābūt savā veida sabiedriskās domas organizēšanai, iedzīvotāju vidū jāpilda gan informējošā, gan izglītojošā loma, jādibina elastīga saikne un lietiski kontakti ar saimniecībā, uzņēmumiem, organizācijām un iestādēm, uzskatot to intereses un vēlmes.

Latvijas Zinību biedrībā darbojas šādi centri: juridiskais, sociālpolitiskais, tehniskais — ekonomiskais un humanitārais.

Uz juridiskā centra bāzes nodibināta Augstākā biznesa tiesību skola, kurā klausītāji apgūst likumdošanas aktus par uzņēmējdarbību, akcijām, neatkarīgas ārējās tirdzniecības sistēmu un valūtas krājumu izveidošanu.

Sociāli — politiskais centrs sniedz zināšanas politoloģijā, nacionālajās attiecībās, vēsturē, tehniskā — ekonomiskais centrs dod skaidrojumu par jaunajām Latvijas tautas saimniecības formām, ekonomiku tirgus apstākļos, nodokļu sistēmu, cenu veidošanu, ārējiem ekonomiskajiem sakariem. Humanitārais centrs apvieno kultūras, izglītības un medicīnas sekcijas. Kultūras jomā var tikties ar populāro radio un televīzijas raidījumu veidotājiem, noklausīties republikas teātra aktieru programmas, uzzināt par jaunākajām modes tendencēm, noklausīties lekciju ciklus par folkloru, latviešu tautas tradīcijām, svināmām dienām.

Pedagoģijas un psiholoģijas jomā iekļauti lekciju cikli jaunlaulātajiem «Gimenes ābece», jauniešiem vecākiem — «Gimeneļ un

mājai». Ir lekciju cikls jaunajām saimniecēm par mājsaimniecības organizēšanu, interjera izveidi, apģērba kultūru.

— Tas ir republikas mērogā. Bet kā ir konkrēti rajonā?

— Latvijas Zinību biedrības rajona nodaļa ir vidusstarp republikas lektoriem un ieinteresētajiem rajona uzņēmumiem, saimniecībām, organizācijām un iestādēm, kas vēlas Zinību biedrības pakalpojumus. Mūsu uzdevums — uzziņāt kolektīvu intereses un vēlmes pēc priekšlasījumiem, pārējam mūsu darbības formām un, uzziņot kvalificētus republikas lektorus, tās apmierināt. Tagad galvenais ir nevis lekciju, pasākumu kvantitāte, kā bija agrāk, bet gan kvalitāte.

— Tagad Zinību biedrība nedarbojas ne tikai ar lekciju propagandu vien...

— Tas tiesa. Mūsu darba lauks tagad ir daudz plašāks. Veicam arī organizatorisku darbu. Rajona tautsaimniecības speciālistus sūtām uz republikāniskajiem semināriem Rīgā. Nesen tur notika apmācības par izmaiņām bankas kredītiņš, patērētāju fondu izdošanas jauno kārtību, privatizāciju, izmaiņām ekonomikā un citiem aktuāliem jautājumiem. Bija Zinību biedrības organizētais seminārs — konsultācija Līvānos par Latvijas Republikas nodokļu un nodevu likumiem rajona uzņēmumu un organizāciju grāmatvežiem un ekonomistiem.

Kultūras programmas ietvaros Vānagos, Rauniesos, Gailiņos un citur bija sarīkots retro vakars «Brāļu Lavīnieku dziesmas un to autors». Tāpat kultūras programmas ietvaros rajona laukos uzstāsies Nacionālā teātra no Rīgas aktieris Voldemārs Sorīns, Zīgurds Neimāns un Eriks Britiņš ar uzvedumu «Sadzīves ainas».

Medicīnas zinātņu doktors Imants Eglītis kolhozos «Latgale», «Zelta vārpā», Aglonā un Preiļu trikotāžas fabrikā sniedza konsultāciju psihiatrijā. Pēc pieprasījuma ir bijuši arī citi medicīnas speciālisti.

— Pēdējie jautājumi. Vai galus kopā savelkat? Zinību biedrības rajona nodaļa šajos grūtajos laikos nebankrotēs?

— Esam patstāvīga sabiedriskā, saimnieciskā aprēķina organizācija, kas tautā izplata zināšanas, izglīto iedzīvotājus, popularizē zinātniskās atziņas, publikai sagādā jaukus atpūtas brīvus, un galā kopā jāsaveik. Darbojamies uz pašfinansēšanas pamatiem. Veldojot savu finansiāli saimniecisko darbību, balstāmies uz sava darba maksātspējīgu pieprasījumu un iespēju gūt ienākumus, kaut arī nelielus, kas nepieciešami lekciju organizēšanai un sociālajai attīstībai, kā arī darba samaksai.

— Paldies par sarunu!

Jānis GURGONS

Preiļu 1. vidusskolā jau vairākus mēnešus norit psihofizioloģiski pētījumi. Tos vada Zinātņu Akadēmijas Bioloģijas institūta darbinieki, bioloģijas zinātņu kandidāti VALDA un ANTONS KOLODINSKI. Pētījumu mērķis — ar dažādu testu palīdzību noteikt skolēnu individuālās rakstura un nervu sistēmas īpatnības.

Ikviena cilvēka dzimīns noteiktam darbības veidam, tāpēc ļoti svarīgi ir izvēlēties profesiju, kas ar savām prasībām nenonāktu prēmām ar cilvēka intelektu, nervu sistēmu un raksturu. Tāpēc šai pētījumā tik svarīga ir individuāla pieeja katram skolēnam. Pētījumu rezultāts dos nopietnu informāciju skolai, klašu audzinātājiem, direktoram (kāds ir šis bērns? ko no viņa var prasīt? kādu atdevi var sagaidīt?), kā arī, protams, pašam skolēnam (kādu profesiju izvēlēties?).

Testēšana notiek, sākot ar 5. klasi, un tajā tiek izmantota īpaša šim nolūkam līdzatvesta aparatūra. Rezultātā tiek saņemta informācija par katru bērna īpatnībām: kustīgumu, ātrumu, nervozitāti, smadzeņu īpatnībām, arī — par atmiņas spējam, uzmanību, redzi un dzirdi. Tā diezgan precīzi var pateikt, vai cilvēks piemērots patstāvīgam darbam, darbam pie konveijera, vai arī viņam vajadzīga nemitīga apstākļu maiņa u. tml.

Kā izteicās Antonis Kolodinskis, šādi pētījumi būtu vērtīgi ikvienā skolā, taču pašlaik par tiem republikā vēl ir samērā maza interese. Šai ziņā direktors Jānis Eglītis pats bijis iniciators un ir ļoti ieinteresēts pētījumu rezultātos. Turklāt Preiļu 1. vidusskola ir vienīgā skola Latgalē, kur pašlaik notiek skolēnu testēšana. Kad tā noslēgsies, būs iespēja iegūt rezultātus salīdzināt ar līdzīgiem rezultātiem Rīgā un citās Latvijas pilsētās, noteikt skolas audzēkņu kopējo potenciālu, sekot un palīdzēt katrā skolēna individuālajā attīstībā.

S. JOKSTE

ATTELA: testēšanu vada Antonis Kolodinskis.

J. SILICKA foto

Sākums jaunām skolām

25. aprīlī Līvānos uz Isu apriņķi pirms gara darba sanāca pilsētas «tēvi», rajona un pilsētas deputāti, kuru uzmanības lokā ir izglītības attīstības jautājumi. Šoreiz bija jāapspriež Amatu skolas un Komerckolā izveidošanas iespējas Līvānos.

Tas, ka šīm skolām pilsētā ir jābūt, līvāniešiem skaidrs. Tāpat kā tas, ka pagaidām tās veidojamas uz jau esošās vidusskolas bāzes. Nav reāli tuvākajā laikā atvērt jaunu komercskolu, tāpēc sākumam 1. vidusskolā tiks atīstīti komercnovirziens. Tāpat — arī

amatu apguve. Iecerēts, ka abas skolas būs Latgales zonas jaunietiem, bet pirmām kārtām uzņems audzēkņus no Līvāniem un Preiļu rajona.

Tuvākie uzdevumi ir — izstrādāt nolikumus abu skolu darba iesākšanai, kā arī, konsultējoties ar apkārtnējo uzņēmumu un rūpniecību vadību, noskaidrot, kādas specialitātes tuvākajā laikā būs nepieciešamas ražotājiem.

Protams, daudz problēmu un jautājumu radīsies ieceres īstenošanai. Piemēram, vai amatu skolā varēs apgūt stabila, nemainī-

Lai nebūtu: „Visi dara tā”

Latvijā kardināli tiek pārveidota izglītības sistēma. Februārī un martā Tautas izglītības ministrija sarīkoja vairākas tikšanās ar republikas skolotājiem, lai kopīgi izstrādātu izglītības reorganizācijas koncepciju.

Pirmsskolas bērnu audzināšanu turpmāk iecerēts balstīt uz «mazli cilvēka» individualitātes, radošās attīstības, personības veidošanu jau pašā dzīves sākumā. Jāizskaidro bērnam prāta un viņa dvēseles unificēšana pēc principa «visi dara tā...»

Mūsu republikā noteikta obligātā pamatskolas (deviņu klašu) izglītība jeb, kā mēdz teikt, skolas dzīve līdz 15 gadu vecumam. Vidusskolās galvenokārt uzņems tos audzēkņus, kas grib un spēj turpināt izglītību. Jau pamatskolā, bet jo īpaši vidusskolā paplašināties priekšmetu izvēles iespējas. Klases lielā mērā daļies eksaktajās un humanitārajās. Uz eksaktajām zinātnēm paredzēta bērniem apguve arī humanitāro zinātņu pamatus jeb minimumu, un otrādi. Pēc vecāku vēlēšanās skolai ir tiesības mācību priekšmetus papildināt.

Profesionāli tehniskās mācību iestādes pakāpeniski likvidēs pārāk šauru specializāciju un gatavos plašāka profila kadrus.

Nākamajā mācību gadā notiks pāreja uz 12 klašu izglītību arī skolās ar krievu mācību valodu. 2. vidusskolās pēc pašu iniciatīvas jau pārgājušas uz šādu sistēmu.

Augstskolās noteikts lekciju brīvais apmeklējums, zināšanu apgušana patstāvīgi — studijas šī vārda īstajā nozīmē.

Viena no vadošajām republikas augstskolām — Latvijas Universitāte — atjaunojusi 1923. gadā pieņemto Satversmi.

Tuvākajos gados paredzēts veidot arī privātas augstskolas. Ir arī iecere vienā augstskolā mācības organizēt gan latviešu, gan krievu, gan angļu valodā.

Pirmajā septembrī durvis vērš vienpadsmitā Latvijas augstskola — Kultūras akadēmija. Tā gatavos plaša profila kultūras darbiniekus.

LETA

gas profesijas (galdnieks, atslēdznieks, elektriķis), vai arī — mānīgas, atkarīgas no tūlītēja prasījuma (kā kurpnieki, kuru jau šobrīd pilsētā ļoti pietrūkst)? Kādu veidot mācību spēku sastāvu — meistarus, pasniežējus, bet varbūt — amatniekus, senu arodu pratējus? Kā kārtot skolu statusu un finansēšanas lietas? Kas būs katra novirziena direktors (pašai skolai difektors taču jau ir)?

Bet par visiem šiem jautājumiem jau tuvākajā laikā būs atsevišķa saruna. Kad būs zināmi izpētes rezultāti un arī konkrēti priekšlikumi, ar ko griezties pie republikas Izglītības ministrijas.

S. JOKSTE

Administratīva atbildība par likuma neievērošanu

Latvijas Republikas Augstākā Padome 1990. gada 3. decembrī pieņēma likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem republikas administratīvo pārkāpumu kodeksā». Kodeksa pantos ietvertas vairākas jaunas normas, kuru piemērošana un realizēšana tiek deleģēta valsts finansu inspekcijām, kuras savas kompetences ietvaros un likumdošanas noteiktajā kārtībā ir tiesīgas sastādīt protokolus un uzlikt administratīvos naudas sodus šādos apmēros:

1. Par ienākumu, peļņas un citu objektu slēpšanu no aplikšanas ar nodokļiem tiek uzlikts naudas sods no 100 līdz 1 tūkstošim rubļiem;

2. Par mājamatniecības un citas individuālās nodarbošanās noteikumu pārkāpšanu soda no 50 līdz 100 rubļiem, konfiscējot izgatavoto produkciju, ražošanas rīkus un izejvielas vai bez konfiskācijas;

3. Par nodarbošanos ar mājamatniecisko rūpniecību vai citu individuālo darbu, attiecībā uz kuru pastāv speciāls aizliegums, uzliet naudas sodu no 50 līdz 100 rub-

ļiem, konfiscējot izgatavoto produkciju, ražošanas rīkus un izejvielas;

4. Par uzņēmējdarbībā noteiktās grāmatvedības neievērošanu, kā arī par to, ka nav savlaicīgi iesniegta likumā noteiktā informācija par uzņēmējdarbību, uzņēmējdarbības uzskaites, pārskata vai kontroles dokumenti, ja tie nepieciešami valsts institūcijām nodokļu aprēķināšanai vai statistikai, izsaka bridinājumu vai uzliet naudas sodu no 300 līdz 500 rubļiem, bet par izvairīšanos iesniegt norādīto informāciju vai dokumentus, soda no 500 līdz 1 tūkstotim rubļu. Ja minētās darbības izdarītas atkārtoti, tiek ierosināta krimināl-atbildība, kur paredzēts soda mērs līdz diviem gadiem laicīgas darbos vai uzlietams naudas sods līdz 10 tūkstotim rubļu;

5. Par uzņēmējdarbības uzsākšanu bez reģistrēšanas uzņēmumu reģistrā vai speciālās atļaujas (licences), ja tās nepieciešamas nosaka likums, par uzņēmējdarbības turpināšanu pēc licences atņemšanas, anulēšanas vai tās termiņa

izbeigšanās, kā arī pēc uzņēmuma (uzņēmējdarbības) izslēgšanas no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra, uzliet naudas sodu no 1 tūkstotā līdz 7 tūkstotim rubļu, atņemot tiesības ieņemt noteiktus amatus vai atņemot tiesības uz zināma veida uzņēmējdarbību.

Ja viena gada laikā pārkāpums ir izdarīts atkārtoti, vainīgā persona tiek saukta pie krimināl-atbildības;

6. Par valsts finansu inspekcijas amatpersonu kompetencē esošajos jautājumos doto norādījumu neizpildīšanu, kā arī par kavēšanu realizēt šo amatpersonu likumīgās tiesības, kas izpaužas aktīvi vai pasīvi pretojoties revīziju, pārbažu un citu dienestu pienākuma veikšanai (dokumentu slēpšana, neieļaušana ražošanas, noliktu, tirdzniecības un citās telpās), ar tautas tiesas lēmumu uzlietams naudas sods no 100 līdz 1 tūkstotim rubļu;

7. Par vispārējo tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un maksas pakalpojumu noteikumu pārkāpšanu soda no 10 līdz 100 rub-

ļiem, bet par atkārtoto pārkāpumu gada laikā — no 100 līdz 300 rubļiem;

8. Par preču pārdošanas noteiktās kārtības pārkāpšanu tirdzniecībā, kas izpaužas šo preču pārdošanā no noliktavām, bāzēm, paligtelpām, vai laikā, kad tās nogādā no minētajām vietām uz glabāšanas vai realizācijas vietu, kā arī par preču slēpšanu no pircējiem ar tautas tiesas lēmumu uzliet naudas sodu no 500 līdz 3 tūkstotim rubļu.

Maksimālais naudas sods, ko saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem uzliet par administratīvajiem pārkāpumiem, ir 10 tūkstotim rubļu.

Amatpersonām uzliktos naudas sodus aizliegts maksāt no uzņēmumu, iestāžu un organizāciju līdzekļiem.

Vienlaicīgi gribu atgādināt, ka ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1990. gada 29. jūnija lēmumu Nr. 40 «Par produkcijas un pakalpojumu ieviešanas un izvešanas regulēšanu republikā» noteikts, ka juridiskā vai fiziskā persona

(ja tā veic uzņēmējdarbību), kas ievēd vai izveid produkciju vai saņem un sniedz pakalpojumus bez Ekonomikas ministrijas izsniegtas licences (atļaujas), iemaksā republikas budžetā šīs produkcijas vai pakalpojumu vērtību piekārtīgā apmērā.

Šī valdības lēmuma mērķis ir ar kvotu un licenču palīdzību nodrošināt iespēju sabalansēt iekšējo preču un pakalpojumu tirgu, saudzīgu republikas dabas resursu izmantošanu, garantētu līgum-saistību izpildi ar savienotajām republikām, kā arī novērst varbūtējās tīšas republikas ekonomikas deformācijas no ārpusē.

Savukārt ar republikas Ministru Padomes 1991. gada 4. janvāra lēmumu Nr. 2 noteikts, ka nelikumīgi ienākumi, kas iegūti neievērojot vai pārkāpjot cenu un tarifu regulēšanas kārtību, no uzņēmumiem un organizācijām tiek piedzīti un ieskaitīti budžeta ienākumos trīskārtīgā apmērā.

Pēteris STAFECKIS,

Preiļu rajona Valsts finansu inspekcijas priekšnieks

Sirds- darbs un pienā- kums

Šis muzejs nav atzīmēts tūrisma maršrutos un kartēs, tas nemar lepoties ar to, ka par tā pastāvēšanu zinātu visi tuvējo pagastu un kur nu vēl — rajona — cilvēki. Šim muzejam nav pat muzeja statusa. Un tomēr — jau daudzus gadus muzejs pastāv. Mainās ekspozīcijas, arvien pieaug dažnedažādu materiālu — fotogrāfiju, vēstuļu, atmiņu pierakstu un priekšmetu klāsts. Viesu grāmata pildās pateicības vārdiem par iespēju izzināt sava ciema, pagasta un skolas vēsturi, apkārtnes ļaužu gaitas gadu ritumā.

Pastāv un darbojas šis muzejs pateicoties vienam cilvēkam — IRENAI ANČĀNEI. Viņa ir Jaunaglonas lauksaimniecības skolas bibliotekāre un — šī muzeja dvēsele. Muzejs Ancānes kundzei ir sirds darbs, pašai sev izvirzīts pienākums. Pret sevi un — pret Jaunaglonu.

Skolas vēstures zālē savāktajos dokumentos un fotogrāfijās var izsekot, kā muižkungu Reuta muiža tapa par Jaunaglonas sieviešu ģimnāziju, par lauksaimniecības mehanizācijas skolu, par to arodskolu, kāda tā ir šodien... Tikai tad, kad ilgā, rūpīgā darbā ir pagājuši daudzi gadi, var tā īsti novērtēt, cik labi, ka ir tāds skolas muzejs, kur var uzzināt dažādas interesantas lietas un faktus. Piemēram, ka kopš 1940. gada šo skolu beiguši 16 405 audzēkņi, ka pašreizējais direktors pēc skaita ir jau divdesmit trešais, ka dažā gādā pat pa trim direktoriem ir nomainījies. Cik labi, ka šodien var redzēt, kā izskatījies pirmā demonstrācija Aglonā, kā skolas audzēkņiem prakse pagājusi neskatoties zemēs, kā noritējuši skolas pirmie un arī

pēdējie izlaidumi. Labi, ka ir kur jaunpienākušajiem audzēkņiem vēstures stundās vadīt, un eksponāti nav visgrāmatās vai plakātos aplūkojami, bet tepat — ar roku aizsniedzami. Ka ir kur uzkrāt ar katru gadu klāt nākošās jaunlaiku fotogrāfijas, faktus, datus, kas, starp citu, arī tā īsti tiks novērtēti tikai pēc gadiem. Gluži kā materiāli, kas stāsta par kariem un cīņām pagasta teritorijā, stendi, kas vēlti patiesai varonībai un arī tai, ko, patiesākiem laikiem iestājoties, gribētos nomainīt ar patiesāku informāciju.

Muzejs ir iesācis saraksti ar Jaunaglonas ģimnāzijas absolventēm. Vēstules ceļo no tuvām un tālām malām arī no ārzemēm — Anglijas, Holandes. Visās — labi novēlējumi skolas tagadējiem audzēkņiem un atmiņas par viņu jaunības laiku Jaunaglonu. Pagājušā gadā ar Irēnas Ancānes gādību bijušās ģimnāzistes bija saaicinātas Jaunaglonā. Tad gan tika no sirds runāts, stāstīts un vēlēts. Tad visas taciņas tika izstaigātas un kādreiz mīļās vietas pārliuktas. Šis salidojums nostiprināja Ancānes kundzes pārliecību, ka nu muzejs ir uz istā ceļa, ka šodienas skolai ir jāizpēta kādreizējās ģimnāzijas vēsture.

Bet par to, vai nav par grūtu, vai nav par atbildīgu, vai neapnīk tik daudzus gadus krāt un veidot muzeju, dažu reizi par to ne paldies nesagaidot, dažu reizi nesaprastai paliekot...? Par to Ancānes kundze vien pasmaidīja, jo pateicības tomēr esot vairāk, un bez šī darba viņa savu dzīvi vairs neat iedomāties nevarot. Turklāt — tas taču ir tik pašaprotami, jo „nekur nav tik labi kā Kamencā”.

S. JOKSTE

ATTELĀ: muzeja saimniece Irēna Ancāne.

J. SILICKA foto

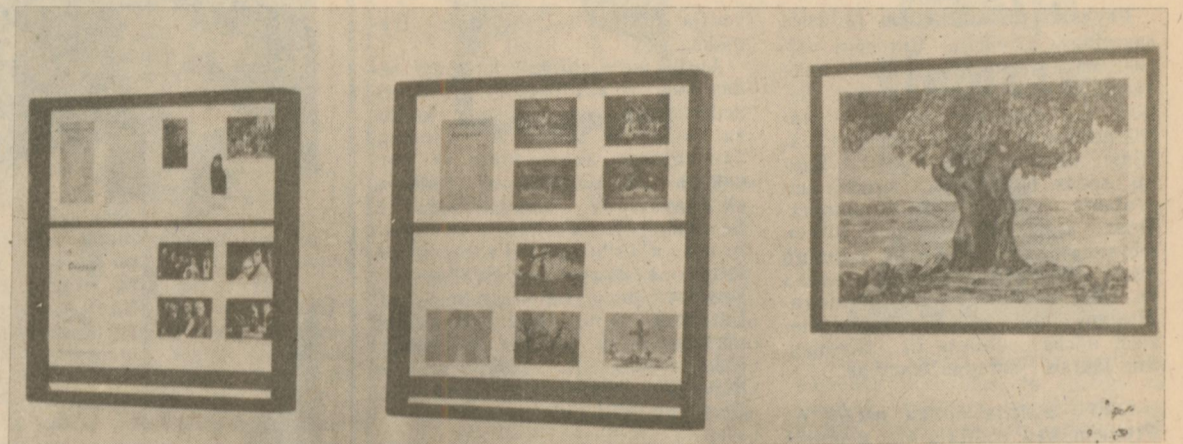
Ja atbrauksiet uz Rīgu

Kā LETA korespondentei pastāstīja Mākslas un kultūras mantojuma galvenajā pārvaldē, turpmāk katru trešdienu Latvijas mākslas muzeju apvienības muzejos un izstāžu zālēs, kopumā piecās iestādēs Rīgā individuālajiem apmeklētājiem ieeja būs bez maksas. Vēs-

tures, literatūras un citos muzejos šī problēma tiek risināta savādāk. Te paredzēti atvieglojumi atsevišķam apmeklētāju kontingentam — daudz bērnu ģimenēm, pensionāriem un skolēniem.

Helēna GRINBERGA

Tuvojas Starptautiskē muzeju diena

Pirms veram durvis

Ar maija otro pusi kārtējo darbu atsāk J. Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja filiāle «Jasmuiža» Aizkalnes pagastā.

Jaunā ekspozīcija šoreiz veltīta dzejnieka «sērdieņu dziesmai» — «Daugavai». Apmēram vienā laikā ar lugu «Spēļu, dancoju» un «Krauklītis» sacerēšanu Raiņim radās ieceres dramatiskajai poēmai «Daugava». Poēma dzejnieks spēcīgi akcentēja tautas pašnoteiktības tiesību nepieciešamību. Jau 1915. gada 3. janvārī viņš rakstīja: «Mums, latviešiem, kā tautai ir pārstība nodarīta: jāatzīst kaut pēdējā brīdī mūsu tiesība pastāvēt kā atsevišķai tautai un autonomai valstij, neatdalāmi jaunās Krievijas daļā!» Dzejnieks saprata, ka nacionālā atbrīvošanās nav iespējama bez sociālās

Attēlos: jaunās ekspozīcijas fragmenti; A. Cimmermaņa dekorāciju mets.

Jāņa SILICKA foto

atbrīvošanās, ka Krievijā jāmainās sabiedriskajai iekārtai. Raiņis neaicināja aizstāvēt cara Krieviju, bet aizvien runāja par brīvu Krieviju, par jaunu Krieviju.

1920. gada 29. februārī dienasgrāmātā dzejnieks minēja dramatiskas poēmas rāsānās iemeslus: «Kad reakcija jau bija nospiedusi pie zemes Latviju un grieza viņai rīkli, es neizturēju un izklicēju «Daugavu» pret tautas nokaušanu». Dzejnieks tiesām «izklicēja» savas sāpes un reizē spontānu vēlēšanos nosargāt Daugavu, stāties pretim svešajiem iebrucējiem. Mākslinieks un patriots dvēseles pārdzīvojums var saprast, tāpat sa-

protama Daugavas nosargāšanas vēlme. Raiņis domāja ne tikai frontes līniju aizstāvēšanu Daugavas krastos, bet tautas brīvības nosargāšanu kara gala iznākumā. Viņa pozīciju var pareizi izprast, tikai pilnībā zinot viņa pārliecību un uzskatus par tautas pašnoteiktības tiesībām, par nacionālās atbrīvošanas cīņu. Tādēļ tagad pilnīgi saprotama kritikas dažādā nostāja pret šo sērdieņu dziesmu.

«Daugava» pirmizrēvēs gaitā 1919. gadā. Skatīdevus aizņaca šās paša gada 18. novembrī Latvijas Sarkanā Krusta sarīkotajā tēreizējā II Pilsētas teātra telpās Birutas Skujenieces režijā. Izrādē piedalījās labākie tā laika aktieri: B. Rūmniece, M. Smiļņe, B. Skujeniece, A. Amtmanis-Briedītis, L. Eriks, T. Banga, P. Baltbols un citi. Šo izrādī atkārtota vairākas reizes, un, kad nodibinājās Latvijas Nacionālais

teātris, «Daugavas» uzvedumu iekļāva tā reperuārā.

Jēvēt šis teātris «Daugavu» iestudēja 1923. gadā. Iestudējuma režisors bija F. Rode, dekorators — A. Cimmermanis. Tieši viņa dekorāciju metus var skatīt Jasmuižā apmeklētājs. Lugas tapšanas gaitai un tās skatīšanas dzīvei šajā ekspozīcijā ir mēģinājusi izsekot jaunā muzeja darbiniece Daiga Lapāne. Tas ir viņas diplomdarbs. Muzejs zīmīgi un konsekvēti turpina iepazīstināt savus apmeklētājus ar kādu konkrētu dzejnieka darbu.

Voldemārs ROMANOVSKIS

Stāsts par mākslinieci

Prēļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs ir organizējis kultūras namā I. Vārnas gleznu izstādi. Sajā sakarībā grūbu pastāstīt par gleznotājas noieto ceļu, kurš ir gan interesants, gan pamācošs: nekas nav par veltu un vienmēr rodas izeja no jebkura stāvokļa.

Dabas skaistums, priekšmetu formas, sadzīves ainas vienmēr ir saistījušas Irēnas Vārnas interese. Viņa nekad tam nav varējusi vienaldzīgi paiet garām. Jau agrā bērnībā ar ogli viņa mēģināja attēlot redzēto un pasakās vai nostāstos dzirdēto. Visur nevarēja zīmēt. Pirts dēļu priekšnamis bija vecāku atļauta vieta. Tas kalpoja kā gleznu galerija, kur ikkatrs dēlis bija apzīmēts, un arī kā darbnīca, kurā kūsāja darbs. Ekspozīcijas mainījās bieži: tika dzēsts, lai atkal varētu zīmēt. Seit tika izmantots viss pieejamais materiāls: kaut cik zīmēšanai noderīgs dēļa gals vai finiera gabals, arī tās, par papīru jau nerunājot. Tie tika apgleznoti ar ogli, māliem, glizolu, krītu, augu sulām, nerunājot par krāsām un zīmuliem, kuri gadījās parēt. Māte, būdama rokdarbiniece, bija pirmās konsultants dabisko krāsvielu jautājumos.

Sajā «darbnīcā» tika piedzīvoti arī pirmie zaudējumi. Bez jebkādas kritikas un novērtējuma sestdienās, kad tika kurināta pirts, «mākslas darbi» tapa iznīcināti, izmantojot tos par iekuriem, sols un tam pieguļošā sie-

na — nomazgāti, lai būtu kur uzlikt tiro veļu. «Mākslinieci» tādās reizēs sāpēja sirsniņa, bet vecāki ne vienreiz vien uzgāza pārmetumu šaltis par lieko darbu, un tikai labākajā gadījumā pasmaidīja, jo viņi to visu uzskatīja par gaužām nenopietnu nodarbošanos.

Pēc viena brauciena uz pilsētu meitene sāka domāt par musturiem, kādus bija redzējusi bodītē pie lēkas. Pamēģināja. Iznāca. Mātei un kaimiņiem patika. Tā bija pirmā zūrija, kas atzina meitenes talantus. Nu varēja pilnīgi oficiāli darboties arī mājās pie galda. Pat tika saņemti pirmie pasūtījumi ar papīru. Tad nāca arī pirmās balvas — konfektes, kuras garšoja ne tikai pašai «mākslinieci», bet arī brālītim, kurš pat kļuva par pārāk vērigu «mākslas» cienītāju un traucēja ar savu trišanos ap galdu un papīriem. Tad arī varēja redzēt pirmos rezultātus — zīmējumi zledēja izsūtās blūzes, priekšauts, dvieļu galos un: sedziņas.

Irēnas dzimtā puse — Ludza. Meitene septiņgadīgo skolu beidza kā izcilniece divos gados. 1946. gads kļuva par izveles gadu. Tuvākais un materiāli izdevīgākais bija Ludzas ekonomiskais tehnikums. Tur maksāja stipendiju un izsniedza pārtikas kartiņas. Seit arī radās iespēja piepildīt pēdējo, tikpat kā neiespējamo sapni — strādāt par skolotāju. Pēc sešu nedēļu skolotāju kursiem Bulduros tika legūtas tie-

sības strādāt par skolotāju lauksaimniecības skolās. Lai strādātu, bija jāmacās. Irēna beidza Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju un pēc tam — Daugavpils Pedagoģisko institūtu. Viņa apguva dažādas zinības, diemžēl, neviena no tām nesaistījās ar tēlotājmākslu. Un skolo-tājas ķīmijas darbs jau nu vilmazāk.

Un tā, Irēna Vārna, ilgus gadus nostrādājusi kā skolotāja, mācību daļas vadītāja un direktore, tomēr nekad nav aizmirsusi otu, zīmuli un bloknotu. Lai kur viņa gāja vai brauca, tie bija līdzī. Tāpēc skices sakrājušās trijiem mūžiem. Gleznās redzam mūsu skaistās Latvijas dabu, sadzīves priekšmetus. Izstādē ir četri darbi, kuros atainoti Kaukāza kalni. Tos māksliniece pārveda no Pjatigorskas, kur ārstējās.

I. Vārna ļoti īsā laikā piedzīvojuši jau vairākas izstādes. Viņas darbos trūkst profesionālisma, bet tie izstaro gaišu sirsniību un vienkāršību. Atsauksmju grāmātā ir sakrāies daudz ierakstu un pateicību, arī daudz pieprasījumu jaunu izstāžu organizēšanai.

1972. gadā I. Vārnai piešķirts Latvijas PSR Nopelniem bagātās kultūras darbinieces nosaukums. Irēna visu mūžu ir rosinājusi ap sevi skaistumu. Tagad viņa uzrunā cilvēkus caur savām gleznām. Tie ir gaiši, silti krāsu un labestīgu noskaņu valoda.

Terēze DZILNA

Ceļu milicija informē

Pavasari uz autoceļiem radies asprīgtā situācija. Braucēju vairāk, arī satiksmes noteikumu neievērotāju skaits kļūst arvien lielāks. Bet rezultāts bēdīgs — aprīlī notikušas vairākas smagas avārijas. Livānu iedzīvotājs J. Dzeņis sedās pie stūres iereibis un, protams, nespēja novadīt automašīnas stūri. Braucot pāri tiltam, iebrauca tā margās. Laimīgā kārtā automašīna tomēr palika uz tīla. Bravūrīgajam tās autovadītājam un vēl diviem pasažieriem nācās «doties» uz slimnīcu, kur jārstē smagas traumas.

Otra avārija notika netālu no Preiļiem, kad vadītājs M. Krūmiņš iebrauca pretējā braukšanas joslā un iedūrās ar automašīnu, kuru

vadīja J. Seils. Rezultāts traģisks.

Aprīlī pie stūres iereibuši sedās vairāki autovadītāji. Starp nedisciplinētajiem jānosauca kolhoza «Gailiši» šoferis A. Utināns, Jaunaglonas autovadītājs G. Serbakovs, M. Vandīšs no kolhoza «Vārkava», V. Kapustenoks, J. Sabanskis, A. Vasiļkovs no agrofirmas «Turība», A. Fedotovs no Raiņa kolhoza, V. Svaļbs, V. Dēņisovs no «Lauktechnikas», J. Lazarevs no lauksaimniecības pārvaldes, J. Sņepsts no elektrotīklu rajona, A. Vladimirovs no Pēternieku tehnikās apkopes stacijas un citi autobraucēji.

J. SPARĀNS,
VAI inspektors

Otrais puisis Latgalē

□ Aprīļa nogalē Krāslavā mūsu novada jaunkundzes un jauneklji sacentās par «Latgales zeltēnes» un «Latgališa» titulu.

Konkursā piedalījās arī trīs pretendenti no mūsu rajona: ģimnāziste Inta Bore no Aglonas, Daugavpils pedagogiskā institūta students Tālis Lukjanskis no Livāniem un jaunsaimnieks Jānis Vingris no Rožkalnu pagasta. Abl piūši prata iekļūt konkursa finālā. Bet vistālāk tika Tālis Lukjanskis. Viņš šogad ir otrais puisis Latgalē, proti, saņēma krietnu balvu un titulu «ViceLatgaliests».

□ gadu vecajā fotouzņēmumā darbojas Tālis Lukjanskis un Gita Utināne — Jersikas jauniešu deju kolektīva locekļi.

S. JOKSTES teksts un J. SİLICKA foto

Dambretes čempionātā

Rīgā risinājās sporta biedrību «Vārpa» un «Daugava» čempionāti 64 lauciņu dambretē vīriešiem. 49 dalībnieku konkurencē cīnījās arī Preiļu rajona meistars Jānis Pauniņš. Jānis teicami spēlēja pirmajās septiņās kārtās (bija pat līderis), taču pēdējās divās kārtās zaudēja un kopvērtējumā ierindojās tikai otrajā desmitā.

Republikas augstākās līgas sacensībās 100 lauciņu dambretē cīnījās sporta meistars Edvīns Rusiņš (Livāni). Arī viņa veikums šoreiz nav slavējams — vieta tabulas lejasdaļā.

Pašlaik abi meistari gatavojas republikas finālsacensībām «ātrajā» dambretē, kas notiks maijā.

R. TOMASS

Sports

Sezonu atklāj soļotāji un skrējēji

Latvijas sporta soļošanas klubs atjaunojis vēl vienu tradīciju — sacensības soļošanas krosā, kas bija populāras Latvijā līdz šēsdemīto gadu vidum. Soļmeistaru mūsu republikā, kā zinām, toreiz netrūka. Pēdējos gados jauno soļotāju rindas aug. So sporta veidu iecienījušas arī meitenes. Strauji palielinājies sacensību skaits, tāpēc radās ideja organizēt lielas balvas («Grand Prix») izcīņu, no 14 sezonas startiem vērtējot desmit labākos. Tā Ozolniekos Latvijas čempionātā soļošanas krosā, kas vienlaikus bija arī lielās balvas izcīņas pirmais posms, Preiļu rajonu godam pārstāvēja desmit dalībnieku.

Sacensības (2 km) uzsāka jaunākās un visjaunākās grupas meitenes. Trasē izgāja divas māsiņas — Inga un Kristīne Ertes no Ga-

lēnu deviņgadīgās skolas. Sīvā cīņā ar Ludzas rajona soļotāju ar teicamu rezultātu — 10 min. 44 sek. pirmā finišēja Kristīne. Pirmais starts ārpus sava rajona atnesa uzvaru arī Ingai, kura 2 kilometrus veica 13 minūtēs 29 sekundēs.

Jau ar distances pirmajiem metriem konkurentiem nekādas cerības neatstāja galēnie Gaitis Straujups. Trīs kilometru distancē viņš veica 16 min. 29 sek. Toties cīņa par atlikušajām vietām jaunākajā grupā bija patiešām sīva. Riebiņu soļotājs Jānis Pauniņš prata «izraut» trešo vietu — 16 min. 50 sek.

Vidējās grupas zēniem vajadzēja veikt 5 kilometrus. Edgars Erts to spēja izdarīt 25 min. 48 sek., izcīnot 4. vietu, bet vārkavie-

šī Eduards un Edgars Kudiņi le-

rindojās 6. un 7. vietā. Toties starp vecākās grupas zēniem Aigars Salenieks atkal bija labākais (22 min. 41 sek.). Šķiet, ka Aigars pirmoreiz apsteidza savu treneri no Murjāņu sporta koledžas — Aivaru Rumbenieku, kurš bija labākais starp senioriem.

Kamēr meitenes, zēni un seniori noskaidroja labākos, viri 20 kilometru distancē veica apli pēc apļa. Normunds Ivzāns, pavisam nesen PSRS kausa izcīņā izpildījis sporta meistar normu, tomēr nespēja izrādīt nopietnu konkurenci soļošanas sporta līderim tukumniekam Modrim Liepiņam. Normundam + sudraba medaļa (1 st. 31 min. 09 sek.). Kā lai te nepieņem, ka soļošanas sports Galēnos sākās ar Normundu un skolotāju Jāni Upenieku, kas ieguldījis lielu darbu šīs «soļotāju skolas» tapšanā.

Pavisam tuvu pieaugušo čempionāta bronzas medaļai bija Vjačeslavs Grigorjevs, zaudējot pieredzējušajam sporta meistaram Ilmāram Saulgriezī.

Pēc nedēļas Rīgā, Bīķernieku meža trasēs cīņās devās krosisti, kuru izcīnītos punktus pleskaltīja

soļotāju gūtajiem, noskaidrojot republikas spēcīgāko deviņgadīgo, vidusskolu un sporta klubu komandu. Soļotāju gūtajiem punktiem galēnieši Inga un Edgars Erti, tāpat Gaitis Straujups pieļūsoja punktus par attiecīgi 8., 11., un 9. vietu krosā. Un, lūk, Galēnu deviņgadīgās skolas komanda kopvērtējumā izcīnīja otro vietu republikā. Vidusskolu grupā mūsu rajona labākā skola krosā — Aglonas internātskola uz sacensībām Rīgā neizbrauca. Soļotāju izcīnītie punkti nāca klāt arī sporta kluba «Cerība» komandai, kura kopvērtējumā izcīnīja 4. vietu.

Livānu trenera Valda Čingula audzēknis Guntars Panteļejevs 1 kilometra distancē izcīnīja otro vietu. Jāatzīmē arī Riebiņu vidusskolas vieglatlēta Jura Verzes septītā vieta 1500 metru skrējienā. Pārējie šoreiz startēja vājāk. Kopumā gan jāsecina, ka skrējēji soļotāju pūlīņos šoreiz pienācīgi neatbalstīja. Bet soļotāji jau sākuši nopietni gatavoties Baltijas kausa sacensībām.

J. LAZDĀNS,

vieglatlētikas treneris

Līdz septembrim! Un tad?

Nevienam vairs nepārsteidz fakts, ka arī ūdensslēpošanas sporta klubs šodien skaita katru kapeiku. Esam parēķinājuši, ka dotācijas, ko saņem no rajona izpildkomitejas, pietiks labi ja līdz septembrim. Turklāt, — ja netiks paaugstinātas benzīna cenas. Tāpēc šopavasār, uzsākot ūdensslēpošanas sezonu, garastāvoklis ir zem nulles.

Pirmkārt, tāpēc, ka starpsaimniecību celtniecības organizācija, mūsu īstenais saimnieks, pārdzīvo ekonomisko krīzi un turpmāk centīsies taupīt katru kapeiku. Otrkārt, republikas sporta komiteja Latgales sporta problēmu risināšanā reālu palīdzību nesniedz. Treškārt, sakarā ar ekonomiskām un politiskām kaislībām, kas virmo

visapkārt, kā uz sekļa bija uzsēdināts starptautiskās klases sporta meistars Ingus Buks. Jo, lūk, Rīgā atteicas izmaksāt stipendiju, kas paredzēta augstas klases sportistu uzturēšanai, nemaz nerunājot par pārtikas taloniem, ko Ingus ir nopelnījis no republikas «katla».

Šādā nenoteiktības un reālas izputēšanas draudu laikā grībējam nopirkt pašu rokām būvēto bāzi un tad saimniekot kā prātīsim. Bet... izdevās tikai paņemt nomā, jo starpsaimniecību organizācija piekrita šādam pagaidu variantam. Tiesa, noteikumi, kurus mums piedāvā SCO, ir pieņemami. Bet, vai šajā bargu nodokļu un cenu nestabilitātes laikā mēs spē-

sim no bāzes gūt peļņu, dziļi šaubos.

Kā šosezon risināsies I. Būka sportiskais liktenis? Varbūt būsīm pārprasti, varbūt saņemsīm pārmetumus, bet Ingus tomēr šogad startēs zem savienības karoga. Tā viņam ir vienīgā iespēja piedalīties Eiropas čempionātā, kas šopavas notiks Gruzijā. Maskavā Ingus izkārtoja minimālo stipendiju, ko nekādi nespēja izdarīt Rīgā. Jāsaka, ka kompensāciju par pārtikas produktu sadārdzinājumu Ingus joprojām nesaņem. Tāda, lūk, ir realitāte.

Ja neskaita šīs, tīri ekonomiskās problēmas, tad ir arī citas. Šopavasār daudz strādājām ezera krasta sakārtošanā. Diemžēl pagaidām esam vienīgi, kas to da-

ra, bet «saimnieku» tam ir daudz un katrs sniedz padomu.

Kas vēl rūp šopavasār? Iespējams, nāksies aizbērt ciet baseina vannu, jo nav celtniecības materiālu, līdzekļu, lai to beidzot sāktu. Visi tikai gudri parunā, bet reālas palīdzības nav.

Kāda izeja ūdensslēpotājiem? Daudzi pamāca, ka jāsak pelnīt nauda, bet kā to reāli izdarīt, neviens nezina. Vienīgā iespēja — vasarā lēgt iespēju bērniem bāzē trenēties un atpūsties, bet izirēt atpūtniekiem un banketu cienītājiem. Tikal kas būs vinnētājs? Man šodien jau ir kauns par republiku, kura ir tik bezspējīga, jo parlamentā, Izrādās, daudz «stagnātu», kuri savas deputāta pilnvaras izmanto tikai, lai braukātu pa ārzemēm, bet piemirst risināt būtiskus bērnu fiziskās audzināšanas (tātad arī veselības) jautājumus.

Vai mēs Latgalē jūtam LOK realitāti? Vienīgi uzzinām, ka Baltijas kungs atkal ir bijis ārzemēs... Jā, kamēr republikā nebūs likuma par fizisko kultūru un sportu, nekā nemainīsies. Te vēl jāpiebilst, ka ar nākamā gadu Tautas izglītības ministrija pat samazinot fiziskās kultūras stundu skaitu. Ko nu te teikt!

Un tomēr ceram, ka saviem un, varbūt, arī ar atsaucīgu uzņēmumu vadītāju spēkiem (sponsoriem) gribam paziņot mūsu norēķinu kontu Preiļu agrorūpnieciskajā bankā—000700337, ūdensslēpošanas klubam) izdosies gan šosezon, gan turpmāk, saglabāt mūsu sporta klubu un sporta bāzi.

Jānis KOKINS,

sporta bāzes priekšnieks un treneris

Sporta klubs „Cerība“ informē

FUTBOLS

Republikas skolēnu spartakiādes zonālajās sacensībās Jekabpīli Preiļu zēni (1978. g.) pieveica laukuma saimniekus (2:0), Daugavpīli (3:0), Valku (5:0) un iekļuva šo sacensību finālturnīrā.

Sezonu uzsāka arī pieaugušie futbolisti. Pirmo spēli sporta klubā komanda aizvadīja Ventpīli, kur mājinieku pieveica ar rezultātu 2:1 (vārtu autori — E. Rubīns un V. Martinovs).

Diemžēl sakarā ar stadiona remontu preiļieši šovasar viesus uzņems Dravnieku deviņgadīgās skolas stadionā.

Rajona skolu sacensībās (1976. g., 1977. g.) meistarīgākie izrādī-

jās Livānu 2. vidusskolas zēni. Tālākajās vietās — Livānu 1. vidusskola, Preiļu 2. vidusskola, Galēnu, Aizkalnes, Jersikas, Sīļukalna, Jaunsilavas deviņgadīgās skolas un Rudzātu vidusskola.

VIEGLATĻĒTIKA

Republikas jaunatnes sporta organizatoriski metodiskais centrs sakārtojis un publicējis 1990. gada Latvijas labāko jaunatnes vieglatlētu sarakstu. Mūsu rajons pārstāvēts sekojoši: 500 metru skrējienā — Valērijs Trifonovs (1973. g.), Riebiņu vidusskola, 15. vieta, 18 min. 10,8 sek., treneris L. Valdonis); 1500 metru šķēršļu skrējienā — Vladimirs Meļņiks

(1976. g., Livānu 1. vidusskola, 8. vieta, 5 min. 12,9 sek., treneris J. Lazdāns); 2000 metru šķēršļu skrējienā — Viktors Baumanis (1973. g., Aglonas internātskola, 8. vieta, 6 min. 55,1 sek., treneris A. Tūls); 5 km soļošana — Aigars Salenieks, (1974. g., Galēnu deviņgadīgā skola, Murjāņu sporta koledžas audz., 3. vieta 24 min. 16,5 sek., treneris J. Upenieks); Edgars Erts (1976. g., Galēnu deviņgadīgā skola, 7. vieta, 26 min. 42,7 sek., treneris J. Upenieks); 10 km soļošana — Aigars Salenieks (1. vieta, 48 min. 23 sek., Galēnu deviņgadīgā skola, Murjāņu sporta koledžas audz., treneris J. Upenieks); Vjačeslavs Grigorjevs (1973. g., Livānu 1. vidusskola, 2. vieta, 49 min. 6,5 sek., treneris J. Lazdāns); lode (6 kg)

— Edgars Upenieks (1973. g., Preiļu 1. vsk., Murjāņu sporta koledžas audz., 7. vieta, 12 m 23 cm, treneris A. Iljins); disks (1,5 kg) — 3. vieta, 44 m 88 cm.

VOLEJBOLS

Republikas skolēnu spartakiādes zonālajā turnīrā Daugavpīli sporta kluba audzēknis (1977. g.) uzvarēja Gulbenes komandu, bet zaudēja Daugavpīli I un II komandai un Rīgas volejbola skolas pārstāvēm un no tālākām cīņām atteicās.

1975. gadā dzimušās volejbolistes bija spiestas piekāpties Daugavpīli I un II komandām (abām ar 0:3), bet Gulbenes komanda uz sacensībām neieradās.

TAUTAS BUMBA

Rajona skolu sacensībās šajā sporta veidā par visiem veicklākie

HANDBOLS

Preiļu pilsētas čempionāta priekšsacīkšu spēles komandas sarindoja sekojošā kārtībā — agrofirma «Turība», «Lauktechnika», starpsaimniecību celtniecības organizācija, «Veterānis», «Cerība».

Pusfinālspēlēs veterāni pieveica agrofirmu (27:24), bet finālā SCO komanda uzvarēja «Veterānus» (25:21). Par turnīra labākajiem spēlētājiem tika atzīti Vitalijs Cibulis («Lauktechnika»), Andris Vucāns un Ingus Buks (abi SCO).

Imants BĀBRIS,

sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Labākā zemnieku saimniecība

Jaunsaimnieku saimniecībām ir svarīga loma gan iedzīvotāju apgādē ar pārtikas produktiem, gan arī lauku saimnieka darba tikuma atjaunošanā.

Lai ieinteresētu zemnieku saimniecības personīgo palīgsaimniecību attīstībā un lauksaimniecības produktu ražošanā, pēc Latvijas patērētāju biedrību savienības valdes un laikraksta «Lauku Avīze» redakcijas lēmuma tiek izsludināts konkurss «Par labāko zemnieku saimniecību» 1991. gadā. Lai piedalītos konkursā, jaunsaimniekiem ne vēlāk, kā līdz 1991. gada 30. augustam jānoslēdz līgums ar Preiļu rajona patērētāju biedrību savienības sagādes un ražošanas apvienību par produkcijas nodošanu plašā sortimentā, ko ražo uz personīgās zemes. Minimālajam zemnieku saimniecību realizētajam produkcijas apjomam jābūt ne mazākam par 10 tūkstošiem rubļu. Ieteicamais lauksaimniecības produktu sortiments: dārza gurķi skābēšanai un konservēšanai, vasaras šķirņu ķiploki, ķirši, plūmes, jāņogļi, upenes, zemenes, cūkgaļa, liellopu gaļa, pīles, zosis, tītari, medus, pupiņas un pupas.

Par republikāniskā konkursa uzvarētājiem tiek atzītas zemnieku saimniecības, kuras piegādājušas uz liguma pamata sagādes un ražošanas apvienībai vislielāko daudzumu standartam atbilstošus lauksaimniecības produktus sortimentā, kuri nepieciešami ritmiskai iedzīvotāju apgādei visu gadu pēc sagādē dotajām momentā esošajām cenām. Te nu tu jāsarasos jaunsaimniekiem, jo balvās būs žigūļi,

moskviči, ledusskapji, televizori.

Visi pārējie, kas nav jaunsaimnieki, bet kas vēlas nodot produkciju sagādes un ražošanas apvienībai, piedalās citā sacensībā. Lai iegādātos žigūļi, jāpārdod ne mazāk par 10 tonnām gaļas, ja vēlas braukt ar moskviču, jānodod ne mazāk par 8 tonnām gaļas, zaporožeca tīkotājiem jāpārdod 5 tonnas gaļas.

Lai iegādātos ledusskapi «Činar», jāpārdod 800 kilogrami gaļas, veļas mazgājamo mašīnu «Rīga» — 250 šujmašīnu «Podolsk» — 300 kilogramu gaļas. Rajonam gaļas sagādes apjomu palielināšanai šim nolūkam iedalītas 3 mašīnas «Žigūļis-21063», 2 «Moskvič-412», 1 «Zaporožec», 12 ledusskapji, 8 šujmašīnas, 6 veļas mazgājamo mašīnas.

Jaunsaimnieki un pārējie individuālie audzētāji! Pasteidzieties noslēgt līgumus ar SRA un nodod savlaicīgi produkciju, jo automašīnas un rūpniecības preces jūs saņemsiet šinī gadā, jau dalēji II ceturksnī, pats vēlākais — 1992. gada janvārī, kā mums to sola Centrālā patērētāju biedrību savienība.

Mūsu rajona jaunsaimniekiem šinī gadā būs jāpieņem vairāk pūļu un enerģijas, lai iekļūtu republikas konkursa uzvarētājos, jo pagājušajā gadā sliktā laika apstākļu dēļ pats lielākais sagādē realizētās produkcijas apjoms bija par 2,5 tūkstošiem rubļu.

Sagādes un ražošanas apvienība gaida jūsu atbalstu šim konkursam.

M. BRUZGULE,
sagādes un ražošanas apvienības direktore

Sakņaugu dārziem

Līvānu kūdras fabrika kopā ar Rožupes kopsaimniecību kopā gatavot pakaišu kūdras un putnu šķidro mēslu kompostus, kuros kūdras skābums neitralizēšanai pievienoti dolomīta milti. Tašānk to uzkrāts jau ap 2000 tonnām, tikai pēc lietavām ceļš kļuvis neizbraucams un mazliet jāpagaida, lai varētu braukt un vest tie, kuras ieinteresēs šis mēslu komposts. Mūsu apstākļos tādā mēslu kompostā ir ap 20% pirmo reizi un ir noderīgs sakņaugiem, kartupeļiem.

Kūdras un putnu mēslu komposta analīzes izdarītas Latvijas Republikas Zinātņu Akadēmijas Bioloģijas institūtā, rezultāti ir labi. Barības elementu saturs vienā miligramā ir šāds: slāpekļis — 600, fosfors — 150 —

300, kālijs — 100 — 350, kalcījs — 2900—6000, magnijs 600—3000 vienības, skābuma saturs atbilst rādītājam 6,4—7,2. Vara saturs šajā kompostā 0,4—0,9 miligramā litrā.

Orientējoši 1 tonnas cena ir 18 rubļi. Organiskais mēslu komposts uz kūdras un citu komponentu bāzes augsnē sadalās lēni, kūdra trūdvielās pārveršas pakāpeniski un ilgi kalpo par barības vielu avotu augiem. Turklāt šāda mēslu komposta iestrāde labvēlīgi ietekmē augsnes iedrumu un saglabā mitrumu tajā.

E. JAKOVELA,
Līvānu kūdras fabrikas tehniskās kontroles nodaļas priekšniece

2. jūnijā plkst. 11.30 rajona kultūras namā **BĒRNĪBAS SVĒTKI.**
Dalībniekus pieteikt līdz 20. maijam.

PREIĻU PIRTS UN ATVESEĻŠANAS KOMPLEKSS

piedāvā pilsoņiem un organizācijām izmantot pakalpojumus, ko sniedz: sauna ar mikrobāzes, treniņu zāle, biljarda zāle, masāžists, manuālās terapijas ārsts, frizētava. Samaksa par pakalpojumiem — skaidrā naudā vai ar parskaitījumu. Izmomājam šūšanas darbnīcu un iekārtas. Tālrunis 23195.

Preiļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināts

OTRDIENA, 14. MAIJS

TV RĪGA

17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — «Sodien». 18.05 — Kinožurnāls «Latvijas hronika». 18.25 — «Latvijas You». 18.45 — «Temdas svaros». Likumprojekts par valsts dienestu. 19.35 — «Arēna». 19.50 — «Lūzdu vārdi». 20.00 — Ziņas. 20.10 — TV sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». «Kraukļa krājumi». 20.40 — «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē». (krievu val.). 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Logs». 21.45 — Dokumentālā filma «Pār Nesauļu kalnu». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Abpus šimbrīzām». Cilvēks. Vide. Sasaites, 23.00 — «Tiem, kas interesējas par dzezu».

MASKAVAS I PROGRAMMA

17.00 — «Kopā ar čempioniem». 17.30 — «Talanti un pielūdzēji». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Politiskie dialogi. 19.15 — «Lietiskais kurjers». 19.30 — Multiplikācijas filma. 19.40 — Mākslas filma «Jauno izpriecās». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Brīnumu lauks». 22.40 — M. Bulgakova 100. dzimšanas dienai veltītā literāri mākslinieciskā programma «Vārds». 0.10 — «TZD».

MASKAVAS II PROGRAMMA

17.00 — «Nezināmā Krievija». 17.45 — «Maestro Pauls sveic». 18.10 — «Un atgriezās vējš...». 18.45 — «Krievijas parlamenta vēstnesis». 19.00 — «Parlamenta dzīve». I. raid. (krievu val.). 19.45 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.00 — «Vēstis» (krievu val.). 20.15 — PSRS meistaracikstes futbola sieviešu. Jelgavas RAF — Maskavas «Spartaks». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «PSRS Augstākās Padomes sesijā». 22.45 — PSRS tautas skatuves mākslinieks O. Tabakovs: «Apsveicu dzimšanas dienā». 22.50 — «Naiva māksla». Reportāža no izstādes. 23.00 — «Vēstis». 23.15 — «Tēma ar variācijām».

TRESDIENA, 15. MAIJS

TV RĪGA

9.05 — Matemātika 4. klasei. 9.40 — Ieskaite geometrijā 12. (11.) klasei, arondvidusskolu II kursam, vidējo speciālo mācību iestāžu I kursam. 10.10 — «Logs». 10.55 — «Abpus šimbrīzām». 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — «Sodien». 18.05 — «English for You». 18.25 — «Neizbegamība vai nejausība?» 1934. gada 15. maijs. 18.55 — «Esiet sveicināti!» «Ar jums runā Lielais zaķis». 19.00 — «TV pastāvīgā komisija». 20.00 — Ziņas. 20.10 — TV sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». «Multi-koncerts». 20.40 — «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē». (krievu val.). 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Privāta dzīve». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Popmuzika».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — «Lietiskais kurjers». 9.20 — «Talanti un pielūdzēji». 10.20 — Multiplikācijas filma. 10.30 — «Vārds». 12.00 — «TZD». 12.15 — Mākslas filma «Jauno izpriecās». 13.35 — Dokumentālā filma «Laiks atdot parādus» pirmizrāde. 14.00 — «Paradozes kokteiļi». Muzikāli izklaidejošā programma. 15.00 — «TZD». 15.15 — TV mākslas filma «Jatnieks, kurso gaidā». I. un 2. sērija. 17.30 — «Aizrautīgu cilvēku pasaule». 17.45 — «M. Bulgakova 100. dzimšanas dienā». 18.15 — «Stunda bērniem». 19.15 — TV apraksts «Cilvēcīgais kapitālisms». 19.50 — Senas romances dzied I. Kobzons. 20.05 — Lielbritānijas TV mākslas filma «Slepka vība vāķā mājā». 1. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Lielbritānijas TV mākslas filma «Slepka vība vāķā mājā». 2. sērija. 22.35 — Austrijas TV. 0.20 — «Cao, Buiņov, čaol!». 0.40 — TV mākslas filma «Slīmbas vēsture».

MASKAVAS II PROGRAMMA

18.05 — «Piestātne vai mājas?». 18.50 — Laicīgās un garīgās mūzikas koncerts. 19.20 — I. Zolotuska TV eseja «Starp ēnu un gaisu jeb Hamleta florete». 20.00 — «Vēstis». 20.15 — «Labu nakti, mazuļi!» 20.30 — «Homo sovieticus». «Krievi aizgājuši». 21.00 — «Laiks» (ar surdotulkojumu). 21.45 — KPFSR Augstākās Padomes sesijā. 23.30 — TV mākslas filma «Svešais zvans».

CETURTDIENA, 16. MAIJS

TV RĪGA

9.05 — Matemātika 3. klasei. 9.35 — «Vēlreiz par J. Putniņu». 10.10 — Matemātika I. klasei. 10.30 — Mācāmies angļu valodu. 10.50 — «1934. gada 15. maijs». 17.00 — «Diena pasau-

le». CNN ziņu apskats. 18.00 — «Sodien». 18.05 — «Bērniem. «Zaļais sienzītis». 18.15 — Mācāmies angļu valodu. 18.35 — Opermuzika. 19.05 — «Pēc zvana». 19.50 — «Deputāta komentārs». 20.00 — «Sodien». 20.10 — TV sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Dzīvīte, dzīvīte». 1. daļa. 20.35 — Ekrāns bērniem. 20.45 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Simfoniskās mūzikas koncerts. 21.30 — «Dzīvīte, dzīvīte». 2. daļa. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Dzīvīte, dzīvīte». 3. daļa.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 Ziņu leM. 9.15 — Mākslas filma «Bērzu birzē liecina». 1. sērija. 10.10 — Muzicē E. Gračs. 11.00 — «Bērnu stunda». 12.00 un 15.00 — TZD. 15.15 — Filma bērniem «Vesnuhina fantāzijas». I. un 2. sērija. 17.20 — Baletfilma. 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — «Tiem, kam 16 un vairāk». 19.30 — Poēzija. 19.35 — TV festivāla «Kāpnes uz Parnasu» reklāma. 20.00 — Mākslas filma «Bērzu birzē liecina». I. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Ziņu leM. 22.00 — «Operteātra pasaule». 23.00 — «Palidzi sev pats». 23.45 — Zem «Pi» zīmes.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.15 — Mācību programma. 11.00 — «Vienpadsmit dienas Amerikā». I. raidījums. 11.35 — «Kamera ieskaits pagatne». «Robežkonflikts». 12.35 — Muzikāla videofilma «Orķestra dzimšana». I. sērija. 13.30 — Mākslas filma «Inspektors Losevs». 3. sērija. 14.25 — Zinātniski populāra filma. 14.55 — Ritmiskā vingrošana. 15.25 — Muzicē R. Tazeidiņovs. 17.00 — «Novosibirskas salons». 17.30 — Viesojas programma «Alternatīva». 18.15 — «Vjatkas meistarība». 18.45 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 19.00 — «Arēna». 20.00 — «Vēstis». 20.15 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.30 — Ritmiskā vingrošana. 21.00 — «Laiks». 21.45 — KPFSR Augstākās Padomes sesijā. 22.30 — «Un visa mīlestība». 22.40 — A. Adamovičs: lūdzību vārdu. 23.00 — «Vēstis». 23.15 M. Bulgakovs. «Baltā gvarde». Izrāde.

PIEKTDIENA, 17. MAIJS

TV RĪGA

9.05 — «Igaunijas zēnu ķoris Doma baznīcā». 9.35 — Mākslas filma. 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — «Sodien». 18.05 — Dok. filma «Lielais ceļš». 19.00 — «Globuss». 19.25 — «Valdības viedokļi». 19.50 — Spēle Latvijas Filharmonijas kamerorķestris. 20.00 «Sodien». 20.10 — TV sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Kinožurnāls «Latvijas hronika». 20.35 — «Miedzīnš nakti» 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Kultūras programma «Alise». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Skatiens». Tiešā pārraide no Rīgas Baltijas republikām.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Dresētājs S. Boguslajevs. 9.25 — Mākslas filma «Bērzu birzē liecina». 2. sērija. 10.20 — «Tiem, kam 16 un vairāk». 11.05 — Muzicē I. Kalers. 11.15 — «Palidzi pats sev». 12.00 — TZD. 12.15 — Mākslas filma «Kņazs Andrejevičs». 15.15 — TZD. 15.25 — Mākslas filma «Loti skumjš stāsts». 16.20 — «Aizrautīgo pasaule». 16.35 — Jums, veterāni! 17.50 — Multiplikācijas filma. 18.00 — «Kon-taktforum». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Multiplikācijas filma. 19.00 — Par palestīniešu problēmas noregulēšanu. 19.30 — «Dmitrijs Malikovs». 20.00 — Mākslas filma «Bērzu birzē liecina». 2. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Programma «VID».

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.15 — Mācību programma. 11.05 — «Vienpadsmit dienas Amerikā». 2. raidījums. 11.35 — «Tēma ar variācijām». 12.35 — Muzikāla videofilma «Orķestra dzimšana». 2. sērija. 13.40 — «Pigmaliņi». Izrāde. 17.00 — «Krievijas zvani». 18.15 — «Uzņēmējdarbība: būt vai nebūt?». 19.00 — Volejbols. 20.00 — «Vēstis». 20.15 — Dok. filma. 21.00 — «Laiks». 21.45 — KPFSR Augstākās Padomes sesijā. 23.30 — «Vēstis». 23.15 — Mākslas filma «Bez redzama iemesla». 0.35 — «Jalta-91».

SESTDIENA, 18. MAIJS

TV RĪGA

9.00 — «Rīta stunda». 10.00 — Veselības programma. 10.10 — «Neatkarība». 10.40 — «Bērzu jaunumi». 10.45 — «Globuss».

11.10 — Multiplikācijas filma. 11.20 — «Pasaka, pasaciņa...». 12.40 — «Zaļais ceļš». 13.15 — «Vēstures lappuses». Latvijas Republikas armijā (1920.—1940. g.) brīdējs. 15.15 — Programma «Latgola». 16.15 — «Dzīve tuvpārā». 17.15 — TV viktorina «Visu vai neko». 18.35 — Dz. Normens. Karmena. «Parīzes radio». 19.40 — «Ekrāna jaunumi». 20.00 — «Sodien». 20.10 — TV sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Multi-koncerts. 20.35 — «Miedzīnš nakti» 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Savai zemītei». 21.45 — «Katru sestdien» — Tonis». 22.00 — «Panorāma».

MASKAVAS I PROGRAMMA

8.00 — TZD. 8.15 — Rīta izklaidejošā programma. 8.45 — Pasaules tautu daiļrade. 9.15 — «Uzņēmējdarbība un bizness». 9.45 — Koncerts. 10.45 — Turcija šodien. 11.30 — «Rīta zvaigzne». 12.30 — Dok. filma. 12.50 — «Programma «Jauni vārdi» piedāvā». 13.20 — Mākslas filma «Visi paliek cilvēkiem». 15.00 — TZD. 15.15 — «Politiskie dialogi». 16.30 — «O. Daļa jaunrade». 18.00 — Starptautiskā panorāma. 18.45 — Mākslas filma «Monzunds». I. un 2. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Plus pieci». 23.35 — Profesionālo maskeru sacensības.

MASKAVAS II PROGRAMMA

9.30 — ASV meistaracikstes basketbolā profesionāļiem. 10.30 — «Sadraudzība». 11.30 — «Plus vienpadsmit». 13.30 — «Sadraudzība». 15.00 — «Gimenes». 15.55 — «Kolauža». 16.00 — «Nesaskaņu lauks». 16.40 — Multiplikācijas filma. 17.00 — Koncerts. 18.00 — Futbols. Maskavas «Spartaks». «Lokomotiv». 19.50 — Dzied N. Pantelejeva. 20.00 — «Vēstis». 20.30 — Dok. filma. 21.00 — «Laiks». 21.45 — B. Smetana. «Čehu dziesma». 22.00 — «Kino pasaule». 23.00 — «Vēstis». 23.15 — Muzikanti — Černobiļas bērniem. 0.00 — Sacensības aitrešānā.

SVĒTDIENA, 19. MAIJS

TV RĪGA

9.05 — Dok. filma «Atgriešanās». 9.35 — Programma nedzirdīgajiem. 9.55 — Bērniem. «Atmini nu!» 11.00 — Dievkalpojums. 12.30 — «Zīmes». 13.10 — «Skabargas» intervija ar A. Grāveru. 14.40 — Raidījums bērniem. 14.00 — Reliģiska programma «Dievs un pasaule». 14.30 — Kēlnes televīzijas raidījums «Sveicam dzimšanas dienā, baznīca!» 15.00 — Konkurss «Kotu proli?» fināls. 17.20 — Latviešu tautas tradīcijas. 18.00 — Režisors M. Krievičs portrets. 19.00 — «Apstājieties!» 20.00 — «Panorāma». 20.15 — TV sports. 20.20 — Sludinājumi. 20.25 — Multi-koncerts. 20.35 — «Miedzīnš nakti». 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Dok. filma. 22.00 — Mākslas filma «Pūt, vējiņi!».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — Dok. filma. 7.00 — «Rīta zvaigzne». 8.00 — TZD. 8.15 — «Formula S» 8.45 — Sportloto izloze. 9.00 — «Rīta agrumā». 10.00 — «Tevzemes sardze». 11.00 — Rīta izklaidejošā programma. 11.30 — «Ceļotāju klubs». 13.00 — «Lauka dzīve». 14.00 — «Muzikālais kiosks». 14.30 — «Vēdi». 15.00 — TZD. 15.15 — «Jaunā paudze izvēlas». 16.30 — «Bals daudz — pasaule viena». 16.35 — Koncerts. 18.10 — «Volts Disnejs piedāvā». 19.00 — Dzied Gajina Besedina. 19.25 — Mākslas filma «Klejojošais autobuss». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Futbola apskats». 22.15 — «Hronogrāfs». 22.30 — Teātra «Komediantis» gažējums. 23.35 — TZD. 23.50 — Koncerts.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.15 — Multiplikācijas filma. 8.35 — M. Serkova filmas 9.15 — Sporta programma. 10.15 — «Eiropas kultūras galvaspilsētas». 11.30 — «Svētais un mūžīgais». 11.45 — Muzikāla filma. 13.30 — Dzied J. Molodcova. 13.45 — «Grūtāis ceļš uz saskaņu». 15.00 — Volejbols. 16.00 — «Planēta». 17.00 — «Estrādes mākslinieki». Klāra Novikova. 17.50 — A. Solženicins. «Briedis teltis». 19.00 — Autortelevisija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Multiplikācijas filma. 22.00 — Krievijas televīzijas atklāšanai veltīts svētku vakars. 0.00 — Sacensības rokasbumbā un afrešānā.

DAGDAS LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

(228474, Krāslavas rajons, Dagda, Brīvības ielā 3, tālruni 53559, 53092)

1991.-1992. mācību gadam uzņem audzēkņus šādās specialitātēs. Iegūst vidējo izglītību

1. Fermeris, B un C kategorijas autovadītājs, remontatlēdznieks. Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši.
2. Mājturība (iegūstot šuvējas, lopkopja un dārzenkopja iemaņas). Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši.
3. Sieviešu virsdrēbju šuvējs (iegūst piegriezēja iemaņas). Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši.

Bez vidējās izglītības iegūšanas (darbojas vakarskola)

1. A, V, G kategorijas traktorists mašīnists, gāzes un elektro metinātājs. Mācību ilgums 2 gadi.
 2. Mūrnieks, betonētājs, apmetējs (iegūstot krāšņu mūrnieka iemaņas). Mācību ilgums 2 gadi.
 3. A, B kategorijas traktorists mašīnists. Mācību ilgums 1 gads. Pieņem jauniešus no 16,5 gadu vecuma.
 4. Mājturība (iegūst lopkopja un laukkopja darba iemaņas). Mācību ilgums 1 gads.
- Iestājoties jāiesniedz šādi dokumenti:
iesniegums
dokuments par izglītību,
medicīniskā izziņa (forma Nr. 086 y),
izziņa no dzīvesvietas,
dzimšanas apliecība vai pase,
sešas fotokartiņas (3x4 cm).

36. ARODVIDUSSKOLA nākošajā mācību gadā uzņems audzēkņus sekojošās profesijās:

stikla šķiedras ieguves operators,
stikla šķiedras spolētāja (ar iemaņām mājturībā),
mērinstrumentu un automātikas elektroatslēdzniekus (uzņems Valmieras un tās apkārtnes jauniešus ar Valmieras uzņēmumu nosūtījumu),
sieviešu drēbnieces,
eksperimentālā daudzprofesiju grupā (uzņems valmieriešus):
meitenēm — sanitāres—medicīnas māsu palīgi,
ekonomiskās informācijas skaitļotāji, uzskaitveži, zēniem — instrumentatslēdznieki,
virpotāji,
frēzētāji.
Mācību ilgums 3 gadi, uzņem ar 9 klašu izglītību,
Skaitļojamo mašīnu operatori.
Mācību ilgums 1 gads, uzņem ar vidusskolas izglītību.

ERĢĻU LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

(229240, Madonas raj., Ergļi, Oškaina ielā 10, tālrunis 71235) sāk audzēkņu uzņemšanu 1991./92. mācību gadam sekojošās specialitātēs:

- plaša profila traktorists mašīnists.
Audzēkņi tiek apmācīti A, B, V, G, E kategorijas traktorista, B, C kategorijas šofera un A kategorijas motocikla vadītāja tiesību iegūšanai.
Mācību ilgums 3 gadi.
Zemkopis.
Audzēkņi tiek apmācīti A, V, G kategorijas traktorista, un B, C, V kategorijas šofera tiesību iegūšanai, apgūst lopkopības mehanizācijas, celtniecības, saimniekošanas darbu pamatiemaņas.
Mācību ilgums 3 gadi.
Lauku māju saimniece.
Audzēknes tiek apmācītas B kategorijas autovadītājas tiesību iegūšanai, darbam lopkopībā, laukkopībā, dārzkopībā, iegūst mājsaimniecībai nepieciešamās iemaņas rokdarbos, šūšanā, pavārmākslā.
Mācību ilgums 3 gadi.
Plaša profila traktorists mašīnists.
Audzēkņi tiek apmācīti A, B, V, G, E kategorijas traktorista tiesību iegūšanai.
Mācību ilgums 2 gadi (bez vidējās izglītības).
Audzēkņus skolā uzņem konkursa kārtībā pēc dokumentu izskatīšanas.
Iestājoties skolā jāiesniedz sekojoši dokumenti:
iesniegums, izglītības dokuments, veselības izziņa, raksturojums, izziņa par ģimenes stāvokli, 12 fotokartiņas (3x4 cm).
Uz uzņemšanas komisiju jāierodas 1991. g. 26. jūnijā no plkst. 10.00.

MALNAVAS**LAUKSAIMNIECĪBAS
TEHNIKUMS**

1991./92. māc. g. uzņem audzēkņus ar deviņgadīgo izglītību sekojošās specialitātēs:

lauksaimniecības produkcijas ražošana ar specializāciju agronomijā,
lauksaimniecības produkcijas ražošana ar padziļinātā apmācību ekonomikā,
lauksaimniecības mehanizācija,
lauksaimniecības elektrifikācija.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 3 gadi un 10 mēneši.

Iestājoties tehnikumā jāiesniedz šādi dokumenti:

20. maijā no plkst. 9.00 līdz plkst. 13.00 Rožupes pagasta iedzīvotājus aicinām uz **MEDICINISKO APSKA-**

iesniegums (veidlapa saņemama tehnikumā),
izglītības dokuments (oriģināls),
izziņa par veselības stāvokli (086/y veidlapa),
raksturojums,
izraksts no darba grāmatas.
Dokumentus pieņem no 25. maija līdz 1. jūlijam.
Konsultācijas un iestājesāmenī (dzimtajā valodā un literatūrā—sacerējums, matemātikā — uzdevumu risināšana) notiks no 1. līdz 10. jūlijam.
Vidusskolu beigušos uzņem otro kursu papildināšanai bez iestājesāmeniem līdz 15. augustam.
Tehnikuma adrese: 228051, Ludzas raj., s. n. «Vītoli», Malnavas lauksaimniecības tehnikums. Tālruni: Malnava 31274 vai 33106.

TI Rožupes feldšeru punktā.

Rožupes pagasta izpildkomiteja

JAUNAGLONAS LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

(228284, Preiļu rajons, Jaunaglonas, tālrunis 17731, 17743)
1991.-1992. mācību gadā uzņem audzēkņus šādās profesijās.

Uz deviņgadīgās skolas bāzes

1. Zemkopis. Iegūstamā kvalifikācija: A, B, V, G, D kategorijas traktorists, B, C kategorijas autovadītājs. Apmācību laiks 2 gadi un 10 mēneši. Iegūst vidējo izglītību. Mācības — latviešu un krievu valodā.

2. Lauku māju saimniece (specializācija — ēdienu gatavošana). Iegūstamā kvalifikācija: slauceja 3.—4. kategorijas pavārs. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši. Iegūst vidējo izglītību. Mācības — latviešu un krievu valodā.

3. Lauku māju saimniece (specializācija — lopkopības pārraudzība). Iegūstamā kvalifikācija: 2. klases slaušanas meistars, lopkopības pārraugis. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši. Iegūst vidējo izglītību. Mācības — latviešu valodā.

4. Plaša profila traktorists mašīnists iegūstamā kvalifikācija: A, B, V, G, D kategorijas traktorists, 2.—3. kategorijas lauksaimniecības mašīnu un iekārtu remontatlēdznieks. Mācību ilgums 1 gads un 10 mēneši. Bez vidējās izglītības iegūšanas. Mācības — latviešu un krievu valodā.

5. Lauku celtniecības meistars. Iegūstamā kvalifikācija: 2.—3. kategorijas betonētājs, 2.—3. kategorijas mūrnieks, 2.—3. kategorijas apmetējs. Mācību ilgums 1 gads un 10 mēneši. Bez vidējās izglītības iegūšanas. Mācības — krievu valodā.

Uz vidējās izglītības bāzes

1. Automobiļu remontatlēdznieks, autovadītājs. Iegūstamā kvalifikācija: 2.—3. kategorijas automobiļu remontatlēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs. Mācību ilgums 1 gads. Mācības — krievu valodā.

2. Elektro un gāzes metinātājs, autovadītājs. Iegūstamā kvalifikācija: 2.—3. kategorijas elektrometinātājs, 2.—3. kategorijas gāzmetinātājs, B, C kategorijas autovadītājs. Mācību ilgums 1 gads. Mācības — latviešu valodā.

Grupās ar vidējās izglītības iegūšanu iestājoties jākārto iestājesāmenī: matemātikā (rakstos) — 1991. gada 7. jūnijā, dzimtajā valodā (sacerējums) — 1991. gada 11. jūnijā.

Grupās bez vidējās izglītības uzņem bez iestājesāmeniem uz pārrunu pamata.

Skolas audzēkņi saņem stipendiju — 45 rbļ. mēnesī un kompensāciju — 61 rbļ. mēnesī. Skolā ir kopmītne.

Iestājoties jāiesniedz šādi dokumenti:
iesniegums,
izglītības dokuments,
raksturojums,
medicīniskā izziņa (forma Nr. 086 y),
izziņa no dzīvesvietas par ģimenes sastāvu,
sešas fotokartiņas (3x4 cm),
dzimšanas apliecība vai tās noraksts.

Dokumentus pieņem ik dienas, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 9.00 līdz 17.00 grupās ar apmācības laiku 2 gadi un 10 mēneši līdz 6. jūnijam, pārējās grupās — līdz 23. augustam.
Atvērto durvju diena — 1991. gada 19. maijā.

Dzimtā zeme, klēpi tavā
Miju dusētāju daudz.

(A. Elksne)

26. maijā plkst. 14.00 Preiļu pilsoņu kapos — Mirušo atceres diena.

17. maijā plkst. 17.00 — kapu uzkopšanas talka.
Pilsētas izpildkomiteja

Sakarā ar kolhozos apvienotā īpašuma vērtības noteikšanu, **PREIĻU RAJONA AIZKALNES PAGASTA RAIŅA KOLHOZA** valde lūdz apvienotās mantas īpašniekus vai mantiniekus, kuri to nodeva, dibinoties kolhoziem «Rainis», «Jaunā dzīve», «Arājs», «Stalīna», «Darba karogs», «Taisnība», «Rosme», «Komjaunietis», «Ausma», «Piekalne», pieteikties darbdienās kolhoza kantora grāmatvedībā vai pa tālruni 54674 līdz šī gada 1. augustam.

Sakarā ar paju sabiedrības veidošanu **PREIĻU RAJONA KOPSAIMNIECĪBA «VANAGI»** lūdz pieteikties personīgi vai rakstiski īpašniekus vai mantiniekus, kuriem 1949. gadā tika apvienota personīgā manta Līvānu pagasta Rožupes ciema padomes kolhozā «Varonis», «Pirmais Maijs» un Vārkavas pagasta Kursišu ciema padomes kolhozā «Padomju Tēvijs» un «Darba Tauta».

Gaidām pieteikumus divu mēnešu laikā no publicēšanas dienas.

Indekss 228268, sakaru nodaļa «Vanagi», Preiļu rajona kopsaimniecība «Vanagi». Tālrunis 38739.

Cik nodevīgs ir liktenis!
Bet visu neņem smilšu bālums,
Un piemiņa vēl paliek viss...
(L. Auziņš)

Izsakām līdzjūtību ANDREJA KLINDZANA piederīgajiem, guldot viņu zemes klēpi.
Kopsaimniecības «Vanagi» zootehniķi, Vanagu fermas kolektīvs

Aizkrit man zemes vārī,
Pazūd zemes atslēdzina,
Nu es iešu tai ciemā,
Kur mūžam nepārnākt.

(T. dz.)

Izsakām līdzjūtību Anitai Beļauskai sakarā ar MĀTES nāvi.

Preiļu siera rūpnīcas kolektīvs

Skumji noliec galvas sirmie bērzi,
Pūpolzaros nobirst dzīves stāsts,
Pāri nošalc pavasara elpa,
Jāšķiras, kaut šķirties ir tik žēl.
(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Genovefai Brīdakai sakarā ar BRĀLA nāvi.
Aglonas internātskolas kolektīvs

Lai ik gadu tajā maija ritā
Aiz jūsu loga smaržo ābeļzars.
Vēlam laimi un satību Annai
un Valentinam, kopēju dzīves
ceļu uzsākot!

Saunas pagasta ansamblis

VAJADZIGS autobusa šoferis
Livānos. Tālrunis 44539.

PĀRDOD lauku mājas Moskvino.
Zvanīt: Daugavpils 21241 no plkst.
18.00 līdz 21.00.

PĀRDOD zemes motofrēzi
«Krot» un japāņu videomagneto-
fonu «Panasonic G-40». Zvanīt
42859 vakaros.

PĀRDOD motofrēzi «Krot». Tāl-
runis 43348.

PĀRDOD jaunu motociklu
«Minsk». Zvanīt 59208.

PĀRDOD govī. Zvanīt 18115
pēc plkst. 20.00.

PĀRDOD grūsnu telī. Zvanīt
vakaros 21990.

PĀRDOD govī (ir izvēle no
divām) Rožupes pagasta Ruben-
kalnā. Bogdāns.

MAINA trīsistabu dzīvokli Preiļos
pret vienistabas un divistabu dzi-
vokļiem. Tālrunis 23693.

MAINA pusotras istabas dzīvokli
pret divu vai trīsistabu dzīvokli
Livānos. Tālrunis 41317.

PREIĻU SCO darbā va-
jadzīgs autoceltna vadītājs.
Tālruni 22530, 22645, 21766.

**Kopsaimniecību un indivi-
duālo saimniecību vadītāju
uzmanībai!**

PREIĻU DARBA BIROJS

aicina jūs līdz 20. maijam
sniegt ziņas par to, kam, cik
un kad būs vajadzīgi sezonas
strādnieki (tai skaitā pus-
audži):

biešu ravēšanā, retināšanā;
siena, skābsiena un skāb-
barības sagatavošanā;
kartupeļu, biešu, cukur-
biešu novākšanā.

Paziņot pa tālruni 23100
vai personīgi Raiņa bulv.
26, 2. kab.

**KALSNAVAS
MEZSAIMNIECĪBAS
SKOLA**

(229260, Jaunkalsnava, Ma-
donas raj., tālruni 37538 vai
37622) uzņem audzēkņus
1991./92. mācību gadam
mežkopja traktorista
specialitātē.

Sekmīgie audzēkņi iegūst
koku gāzēja, traktorista,
motocikla vadītāja tiesības.

Interesentiem ir iespēja
darboties medību pulcīnā.
Mācību ilgums 3 gadi.

Ir labiekārtotas kopmītnes.
Sekmīgie audzēkņi saņem
stipendiju ar piemaksu 106
rubļi.

Kā senāk ziedes cerīnkruņš aiz
loga,

Kā senāk smaržos baltais
āboliņš.

Bet sētas vērtos sagaidīt vaifs
nenāks

Un savu roku nesniegs mīļais
tēvs.

(J. Rūsiņš)

**Izsakām līdzjūtību Jānim Klind-
zānam, no TEVA uz mūžu atva-
doties.**

Kopsaimniecības «Vanagi» me-
hanizatori un speciālisti

NOVADNIEKS

Indekss 68168

Galv. redaktors
Pēteris Pizelis

□ Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Dibinātājs un izdevējs — izdevniecība «Avīze» (Rīgā, Brūņinieku ielā 47). Reģistrācijas apliecības Nr. 0091.
□ Redakcijas adrese: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālrunis uzzīņām — 22305.
□ Iespiests ražošanas apvienības «LITTA» Daugavpils tipogrāfijā, Daugavpils, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 2 nosacītās iespiedloksnes. Pas. 471
□ Metiens 12637 eksemplāri (latviešu valodā 9347 eksemplāri, krievu valodā — 3290 eksemplāri).